

MINISTERSTVO FINANCÍ
Oddělení finančních a ekonomických informací

Informace odborné knihovny

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

3/2006

únor 2006
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období, v případě tohoto čísla jde o měsíc leden. Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě časopisů se mohou vyskytnout i čísla starší.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz>.

V tomto čísle jsou ze **zahraničních zdrojů** podchycena např. témata: udržitelná rozpočtová politika, výkonové rozpočtování, tržní mechanismy a poskytování veřejných služeb (OECD journal on budgeting), finanční vzdělávání v zemích OECD, dopad stárnutí obyvatelstva na oblast kapitálu a finančních trhů (Financial Market Trends), vývoj podnikových financí v eurozóně (Monthly bulletin ECB), hedžové fondy (Euromoney), vztah ukazatelů Evropské komise a jejich předpovědi ekonomické aktivity v eurozóně (Journal of business cycle measurement and analysis).

Z **českých titulů** pak upozorňujeme např. na články o stavu ekonomické vědy v ČR a na Slovensku, o auditu unijního hospodaření, o finanční perspektivě EU na léta 2007-2013, o vývoji inkasa a sazeb spotřebních daní v ČR a EU (porovnání dat 1993-2003), o komunikaci daňové správy s veřejností a na příspěvek NM Dany Trezziové v týdeníku Euro s názvem Smluvní výrobci a koncesionáři.

V další části Informací Vám nabízíme tyto **překlady**: Hrubě zkrácený obraz : jak změřit ekonomiky (měření blahobytu, viz též studie OECD *Going for growth*), Rozdíly v eurozóně ztěžují měnovou politiku ECB, Ekonomika se obává minimální mzdy : každý model nízké mzdy má své záludnosti (úvahy o minimální mzdě v Německu a minimální mzda v evropských státech) a Více odvahy – zpráva o možnostech zvyšování sazby DPH v Německu.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. B. Čížinská
VO 303

Bulletin Informace odborné knihovny vydává odd. finančních a ekonomických informací MF

Redakce: Mgr. B. Čížinská, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěly: M. Beránková, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, Mgr. J. Němečková,
Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku	4
Daně.....	4
Ekonomické vědy. Ekonomie	12
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	14
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	21
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	27
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	28
Podnik a podnikání.....	30
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	34
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	36
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	37
Právo.....	38
Statistika. Demografie. Sociologie.....	42
Účetnictví	43
Veřejná správa.....	46
Veřejné finance. Rozpočet	46
Zdravotnictví	49
Zemědělství	49
Životní prostředí.....	49
Životní úroveň	50
Ostatní	50
Zkrácené překlady odborných článků	52

Daně

Dominika Kalinowska, Hartmut Kuhfeld, Uwe Kunert, Oliver Rüllicke

Die Abgaben auf Fahrzeuge in Europa im Jahr 2005

Poplatky z automobilů v Evropě v roce 2005

Monatsbericht des BMF, Dezember 2005, Nr. 12, S. 75-87

Uvedený příspěvek seznamuje se studií Německého institutu pro hospodářský výzkum (DIW Berlin), vypracovanou z pověření Spolkového ministerstva financí. Úkolem této srovnávací studie bylo popsat a zhodnotit fiskální zátěž spojenou se získáním, vlastněním a provozem automobilů v 25 zemích Evropské unie, ve Švýcarsku a v Norsku. Zohledněna je daň z obratu, registrační poplatky, daň z provozu motorových vozidel, pojistné poplatky, daň z minerálních olejů a příp. další správní poplatky, které se mohou v těchto zemích vyskytnout jednorázově či periodicky. 2 tab., 3 grafy. Pozn. - Lit.

Jana Ledvinková

Cizí měna v daňových dokladech : DPH a daňové doklady po novele s účinností od 1.10.2005. (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2005, roč. 13, č. 23, s. 7-13

K působení podmínek přepočtu cizí měny na české koruny v rámci zákona o dani z přidané hodnoty. V této části o povinnosti přiznat daň při pořízení zboží, dále o případě, kdy je použit přepočet cizí měny k nesprávnému datu. Tuzemská plnění a úhrada v cizí měně. Doplněno příklady a vzorem daňového dokladu - pořízení zboží. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

André Barilari

Concurrence fiscale: la France reste relativement attractive

Daňová soutěž : Francie zůstává relativně atraktivní

Problemes économiques, 2006, no 2890, p. 16-21

V rámci daňové soutěže vykazuje Francie některé nepříznivé prvky, mezi něž patří : váha sociálních příspěvků, nominální míra zdanění příjmů právnických osob patřící mezi nejvyšší v EU, obzvláště tíživé opatření ke zdanění nadhodnoty při postoupení aktiv a navíc živnostenská daň zatěžující hmotné investice. Francouzský daňový systém však rovněž představuje výhodné podmínky, které činí Francii relativně přitažlivou. Daňová rada (Le Conseil des impôts) ve své 22. zprávě usilovala o vyhodnocení předností a nevýhod - svou studii neomezila na daňovou zátěž podniků, ale také analyzovala vliv fiskality fyzických osob na lokalizaci firem, zvláště aby vyjasnila diskuse o ekonomických důsledcích majetkové daně. - Dva vložené boxy: Příliš vysoké zdanění majetku - strategie hospodářsky hazardní, Zdanění korporací: argumenty pro a proti daňové soutěži uvnitř EU. Rubrika: Dossier : Réforme fiscale et concurrence

Jan Široký

Daňové aspekty podnikání v zemích EU - Polsko

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 1, s. 14-16

Stručná informace o základních daňových charakteristikách podnikání v Polsku (daň ze zisku korporací, uplatňování daňové ztráty, odpisy, daňové pobídky, daň z nemovitostí, daň z přidané hodnoty aj.). 1 tab. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Emil Burák

Daňové úniky - teória a prax v SR

Právo a podnikání, 2005, roč. 14, č. 12, s. 20-23

Daňové úniky jako součást stínové ekonomiky, metody měření stínové ekonomiky a také daňových úniků (přímý a nepřímý přístup). Nejednotné názory na nelegální ekonomiku (a daňové úniky). Výsledky daňové kontroly na Slovensku. Závěry pro praxi. - Lit.

Radim Boháč

Daňově-právní aspekty organizačních složek státu

Daně, 2005, roč. 13, č. 12, s. 2-6

K právnímu institutu organizačních složek státu. Výčet organizačních jednotek (ministerstva, soudy, NKÚ, Kancelář prezidenta republiky, AV ČR aj.). Postavení organizačních složek státu jako subjektů daňově-právních vztahů. Podrobněji o organizačních složkách státu jako o poplatnících (plátcích, příp. ručitelích) jednotlivých daní, které jsou ukládány a vybírány v ČR.

Einkommensteuerprotokoll 2005 : Erlass d. BM f. Finanzen vom 7. Oktober 2005, BMF-010203/0549-IV/6/2005

Protokol o dani z příjmu 2005 : výnos Spolkového ministerstva financí ze 7. října 2005, BMF-010203/0549-IV/6/2005

Amtsblatt der Österreichischen Finanzverwaltung, 23. November 2005, Jg. 2005, Stück 119, S. 1395-1402

Znění výnosu Spolkového ministerstva financí v Rakousku ze 7. října 2005. Obsahuje protokol o dani z příjmů vzniklý v rámci Salcburského daňového dialogu v roce 2005. V rámci tohoto jednání mezi Spolkovým ministerstvem financí a finančními úřady dochází k celostátnímu sjednocení postupů při řešení sporných otázek z oblasti daně z příjmů, které se objevily v praxi. - Č. práv. předpisu: 245. Rubrika: Abgabenwesen

Jaromíra Báňová

EPO - elektronické podání pro daňovou správu. 2. část - dokonč.

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2005, č. 24, s. 11-16

V této části jsou nejprve uvedeny rady pro vyplnění elektronického formuláře (bezpečnost, certifikace) a informace o testovacím režimu. Následuje shrnutí postupu pro zpracování daňového přiznání nebo jiné písemnosti pro správu daní v deseti bodech. Rubrika: 14 - Daně - ostatní, s. 123-128

Georg Crezelius

Erbschaft- und Schenkungsteuer als Beratungsaufgabe

Daň dědická a darovací jako úkol pro daňového poradce

Finanz-Rundschau, 23. Dezember 2005, Jg. 87, Nr. 24, S. 1223-1229

Autor se zaměřuje na úkoly daňového poradenství v souvislosti s daní dědickou a darovací v Německu. Vychází přitom z aktuální podoby zákonné úpravy této daně (Erbschaftsteuergesetz - ErbStG) a jurisdikce Spolkového finančního dvora (BFH) a pro potřeby poradenské praxe hledá možnosti daňově šetrného řešení jak pro soukromý, tak i podnikový majetek. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Christian Lohse

Europäische Rechtsbegriffe und nationale Begriffspolitik im Mehrwertsteuerrecht

Evropské právní pojmy a národní přístup k pojmům v právní úpravě daně z přidané hodnoty

Umsatzsteuer-Rundschau, 8. Dezember 2005, Jg. 54, Nr. 12, S. 655-659

Autor vychází z rozboru problematiky právních pojmů v evropské a národní úpravě daně z přidané hodnoty publikovaného v časopise Steuer und Wirtschaft č. 3/2005 (Hidien, Europäische Rechtsbegriffe und nationale Begriffspolitik im Mehrwertsteuerrecht). Doplňuje závěry o další dvě hlediska, týkající se německého pojmosloví v platné právní úpravě. Ukazuje, že pronikání anglických termínů do korektní německé tvorby pojmů způsobuje chyby a nesrovnalosti, vedoucí až k narušení systémovosti německého práva daně z přidané hodnoty. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Diskussionsbeitrag [UR]

Josef Federsel, Alena Kohoutková

Jak přijímat platby v hotovosti a využívání registračních pokladen

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2005, roč. 13, č. 4, s. 46-48

K několika úpravám právních předpisů, které se dotýkají povinnosti podnikatelů vydávat zákazníkům potvrzení o převzaté platbě v hotovosti a evidovat tyto platby přijímané v hotovosti (v souvislosti

s přijetím zákona o registračních pokladnách). Podrobněji k postupu evidování na registrační pokladně a k jednotlivým pojmům (např. povinný subjekt, certifikace pokladny, autorizace a činnost servisního střediska, náležitosti pokladního bloku apod.).

Wolf Albin

Kampf gegen Umsatzsteuerbetrug erschwert

Ztížený boj s podvody v DPH

Handelsblatt, 13./14./15.1.2006, Nr. 10, S. 4

Podvody při vrácení DPH na vstupu v Německu; rozsudek Evropského soudního dvora znesnadňuje dosavadní praxi FÚ, při níž nebyla hrazena, resp. vrácena DPH na vstupu v případě účasti podniku na podvodném DPH-karuselu. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 1/2006. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Kapitalertragsteuer- und Körperschaftsteuerprotokoll über den Salzburger Steuerdialog 2005 vom 20. April 2005 : Erlass d. BM f. Finanzen vom 25. November 2005, BMF-010216/0086-IV/6/2005

Protokol o dani z kapitálových příjmů a korporační dani v rámci Salcburského daňového dialogu 2005 z 20. dubna 2005 : výnos Spolkového ministerstva financí z 25. listopadu 2005, BMF-010216/0086-IV/6/2005

Amtsblatt der Österreichischen Finanzverwaltung, 23. Dezember 2005, Jg. 2005, Stück 129, S. 1449-1459

Znění výnosu rakouského Spolkového ministerstva financí z 25. listopadu 2005, které obsahuje protokol z jednání o dani z kapitálových příjmů a korporační dani v rámci Salcburského daňového dialogu 2005. Cílem jednání je sjednocení postupu Spolkového ministerstva financí a finančních úřadů při řešení praktických problémů z oblasti obou uvedených daní. - Č. práv. předpisu: 272. Rubrika: Abgabenwesen

Eva Sedláková

Komentář k novele č. 545/2005 Sb., zákona o daních z příjmů - fyzické osoby. 1. část

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 1, s. 19-25

V této části k významným změnám, které se týkají např. práva výkupu účastnických cenných papírů, úrokových výnosů z hypotečních zástavních listů, náhrad za vyvlastnění, měnových obchodů, zápočtu sražené zálohy aj. Rubrika: 12 - Daň z příjmů, s. 639-645

Petr Svoboda

Komunikace daňové správy s veřejností

Daně, 2005, roč. 13, č. 12, s. 7-10

K problematice vztahu územních finančních orgánů a daňové veřejnosti. Podrobněji o některých opatřeních, která by mohla komunikaci správce daně a daňové veřejnosti zkvalitnit a zefektivnit (legislativa, organizační a technická opatření u správců daně, lidské zdroje).

Petr Toman, Petra Černá

Konec daňových optimalizací?

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 51-52, s. 76-77

K netrpělivě očekávanému rozhodnutí Evropského soudního dvora k případu Halifax a spojeným případům (V. Británie), které by mohlo přinést odpověď na otázku, zda smí daňový poplatník v rámci svého podnikání využít struktur daňového plánování (odpočet DPH na vstupu). Autoři seznamují s jednotlivými případy (Halifax, BUPA Hospitals, univerzita Huddersfield) a s posudkem generálního advokáta. Docházejí k závěru, že nehledě na rozhodnutí ESD nelze očekávat, že poplatníci budou účelově maximalizovat daňové výnosy pro stát.

Konrad Handschuch

Länder am Zug

Premiéři německých zemí jsou na tahu

WirtschaftsWoche, 2005, Nr. 51, S. 34, 36

V rámci plánu reformovat federalismus v Německu sílí snahy změnit dosavadní finanční uspořádání státu tak, aby si jednotlivé německé země samy mohly rozhodovat o daňových příjmech (země zatím nemohou volně nakládat s daněmi, které plynou do jejich pokladen, a jsou odkázány na rozhodnutí státu a Spolkové rady). Představy o změnách ve finančním vyrovnání mezi federální vládou a zeměmi; nastolení daňové soutěže a konkurence mezi zeměmi. Graf. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Reform der Finanzverfassung

Michael Stahlschmidt

Neueste Entwicklungen bei Fahrtkosten im Steuerrecht

Aktuální stav posuzování cestovních nákladů v daňovém právu

Finanz-Rundschau, 8. Dezember 2005, Jg. 87, Heft 23, S. 1183-1189

Příspěvek seznamuje s aktuálním stavem zohlednění cestovních nákladů v daňovém právu v Německu. Definiuje základní pojmy vztahující se k problematice a vysvětluje předpoklady pro odpočitatelnost těchto nákladů. Odvolává se přitom též na nové rozsudky Spolkového finančního dvora a aktuální přípis Spolkového ministerstva financí. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Martin Bursík ; [rozhovor připravila] Milena Geussová

Nulový prostor pro výmluvy

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 49, s. 38-41

Rozhovor s předsedou Strany zelených a poradcem ministra životního prostředí o ekologické daňové reformě. Podrobněji ke koncepci reformy, k vyjednání odkladu účinnosti evropské směrnice 96/2003, ke zdanění automobilismu a dalším otázkám. Fot.

Stefan Homburg, Tim Lohse

Optimal taxes and transfers under partial information

Optimální zdanění a transfery v podmínkách částečných informací

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, November 2005, Bd. 225, Heft 6, S. 622-629

Od roku 2005 byly v Německu sníženy dávky v nezaměstnanosti na úroveň sociální pomoci, přičemž se vychází z požadavku, že každý, kdo je schopen pracovat, by pracovat měl. Toto hledisko by mělo smysl, pokud by vláda byla schopna rozlišovat mezi invalidními a výkonnými osobami. Příspěvek rozebírá standardní model optimálního zdanění, ve kterém stát nemá žádné informace o individuální výkonnosti za základní podmínky, že dílčí informace znamená schopnost státu rozlišovat mezi výkonnými a nevýkonnými, ale neschopnost rozlišovat mezi různými typy výkonnosti. Odvozuje optimální schéma daně - transfery v podmínkách částečné informovanosti a ukazuje, že nezaměstnanost málo výkonných může ještě být optimální. 3 tab., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Abhandlungen/Original papers

Pavel Běhounek

Platební zprostředkovatelé budou plnit oznamovací povinnost za období od 1.7. do 31.12.2005 : souvislosti nabytí účinnosti směrnice 2003/48/ES o zdanění příjmů z úspor ve formě příjmů úrokového charakteru

Daňová a hospodářská kartotéka, 2005, roč. 13, č. 23, s. 14-19

K okolnostem nabytí účinnosti směrnice 2003/48/ES (uzavření dohody mezi EU a Švýcarskem). Přečasná ustanovení směrnice 2003/49/ES o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých čl. států a jejich vazba na směrnici 2003/48/ES, přiměřené použití směrnice 2003/49/ES vůči společnostem ze Švýcarska. Přiměřené použití směrnice 90/435/EHS o společném zdanění mateřských a dceřiných společností z různých čl. států vůči společnostem ze Švýcarska. 1 tab. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Pavel Kyselák

Protokol ke smlouvě s Moldavskem

Daně a právo v praxi, 2005, roč. 10, č. 12, s. 56-58

K obsahu protokolu, který mění a doplňuje některé články smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku mezi Českou republikou a Moldavskou republikou.

Pavel Běhounek

Přehled aktualit : [vývoj daňové legislativy od 1. ledna 2005]

Praktický poradce v daňových otázkách, 2005, č. 26

Příspěvek mapuje vývoj daňové legislativy od 1. ledna 2005, porovnává s úpravou platnou pro období roku 2004 a upozorňuje na změny od 1. ledna 2006. Podrobněji např. ke změnám u daní z příjmů (formuláře, daňová zvýhodnění, společné zdanění manželů, příjmy ze závislé činnosti), k zákonu o rezervách, k zákonu o DPH, k Šesté směrnici, k pokynům MF, k dani silniční a k dani z nemovitostí apod. Doplněno příklady. K tématu viz další autorův přísp. s názvem Aktuální změny v daních z příjmů a dalších daňových zákonech, Daně a právo v praxi č. 12/2005, s. 2-8. Rubrika: 1 - Aktuální a praktické informace, s. 1-22

Marek Zeman

Přeplatek není pohledávka : judikát

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 48, s. 44-45

K rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, dotýkajícímu se problematiky vracení daňového přeplatku daňovými subjekty, na které byl prohlášen konkurz. Předchází vývoj judikatury v této věci (Ústavní soud, NSS), problematika přeplatků v daňových předpisech (zákon o správě daní, zákon o DPH). Stanovisko MF.

Jindřich Klestil

Příznání k dani z nemovitostí na rok 2006

Daně a právo v praxi, 2005, roč. 10, č. 12, s. 17-27

Termíny pro podání příznání k dani z nemovitostí, možnosti podání daňového příznání, daňové tiskopisy a informace o dani z nemovitostí na internetu, určení poplatníka daně z pronajatých pozemků v roce 2006, příklad vyplnění daňových příznání.

Sébastien Raspiller ... [et al.] ; OCDE

Réforme fiscale et concurrence

Fiskální reforma a soutěž

Problemes économiques, 2006, no 2890, p. 1-28

Soubor článků a informačních příspěvků ke staronovému francouzskému tématu - daňové reformě. Program přijatý Parlamentem na rok 2007, který bude aplikován na příjmy za rok 2006, vychází v dobrém smyslu z rámce strategie, která má za cíl přizpůsobit francouzský daňový systém hospodářskému prostředí, kde se daňová soutěž stává základním prvkem atraktivity oblasti. Tato reforma pokračuje v opatřeních závazných od konce 90. let, která mají stimulovat výrobní potenciál. Komplexnost úkolu vývoje daňového břemene zatěžujícího podniky. Korporační daň patří mezi střední v rámci EU, ale v případě globálního daňového břemene podniků patří Francie na poslední příčky. Nicméně existují přednosti přitahující investory. Otázka rovné daně (flat-tax) jako alternativy k problémům účinnosti stávajících fiskálních systémů. Grafy, tab. - Lit. Rubrika: Dossier, p. 1-28

Bert Losse

Ruhe vor dem Sturm

Klid před bouří

WirtschaftsWoche, 2005, Nr. 52, S. 60, 62, 65

Daňové břemeno občanů v Německu v roce 2006; detailní propočet výdajů tří vzorových příjmových domácností porovnáván v prosinci 2005 a v lednu 2006. Tlak na růst příspěvků sociálního pojištění. Shrnutí úsporných vládních opatření, která postihnou určité skupiny občanů. Avizo zvýšení DPH

o 3 body (na 19 procent) a zrušení či omezení daňových zvýhodnění od roku 2007. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Steuer- und Abgabenlast

Michaela Šilhavá, Hana Schödlbauerová

Služby zdarma a nárok na odpočet : judikáty Evropského soudního dvora

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 49, s. 45-46

Autorky přibližují nejvýznamnější rozhodnutí Soudního dvora v oblasti DPH, která se týkají interpretace ekonomických činností a okruhu osob povinných k dani. Doplněno definicí z čl. 4 Šesté směrnice. 1 box.

Zenon Folwareczny

Směrnice o zdanění úspor - srážková daň

Bankovníctví, 2005, roč. 13, č. 12, s. 16-17

Poslední ze série článků, které se zabývaly významem nejdůležitějších pojmů směrnice ES o zdanění úspor. Tentokrát se autor věnuje problematice srážkové daně (uvalení srážkové daně, zamezení dvojímu zdanění). - Součástí čl. je vložený přísp. s názvem Pravidlo "pro rata" a pravidlo "stejného dopadu".

Dana Trezziová

Smluvní výrobci a komisionáři : makroekonomika

Euro, 2006, č. 2, s. 56-57

Autorka ukazuje, že přímé zahraniční investice, které Česká republika získala, poskytují v oblasti daně z příjmů často poměrně malý přínos pro veřejné rozpočty. Jako příčinu uvádí změny v dodavatelsko-odběratelských vztazích v mezinárodním měřítku, které nastaly s příchodem globalizace (přeměna výrobce či distributora klasického typu ve smluvního výrobce či distributora - komisionáře - s minimalizovaným rozsahem činností a nesených rizik). Tento trend vede k podstatnému snížení základů daně těchto subjektů v ČR. Rubrika: Hyde park

Andreas Herlinghaus

Steuerbilanz und Europäisches Gemeinschaftsrecht : zugleich eine Besprechung des Werkes "Steuerliche Maßgeblichkeit in Deutschland und Europa" von Wolfgang Schön

Daňová bilance a právo Evropské unie : zároveň recenze knihy Wolfganga Schöna "Míra zdanění v Německu a v Evropě"

Finanz-Rundschau, 8. Dezember 2005, Jg. 87, Heft 23, S. 1189-1195

Autor nejprve přehledně informuje o aktuálním stavu německé právní úpravy obchodních bilancí a jejím překrývání evropskými a mezinárodními účetními předpisy. Dále na základě principu směrodatnosti rozebírá důležité právní otázky spojené s rozlišením mezi právem obchodních a daňových bilancí. Pozornost věnuje též aktuálnímu zpracování problematiky v odborné literatuře (W. Schön, N. Herzig). Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Ute Schmiel

Steuerhinterziehung als Straftatbestand - eine Analyse in wirtschaftsethischer Perspektive

Krácení daně jako trestný čin - analýza z pohledu hospodářské etiky

Zeitschrift für Wirtschafts- und Unternehmensethik, 2005, Jg. 6, Heft 2, S. 155-172

Příspěvek zkoumá, zda z pohledu hospodářské etiky lze trestný čin krácení daní ospravedlnit, či nikoli. Teoretická analýza se opírá o porušení fiktivní smlouvy mezi stranami zapojenými do systému společenské smlouvy (Popper, von Hayek). Dokládá oprávněnost právní klasifikace krácení daní jako trestný čin, který dopadá vždy k tíži ostatních účastníků této smlouvy. 1 schéma. Pozn. - Něm. a angl. res. - Lit. Rubrika: Themenschwerpunkt : Ausgewählte Anwendungsfelder

Thomas Döring

Steuerhinterziehung und Steuermoral in ökonomischer Sicht

Krácení daní a daňová morálka z ekonomického pohledu

Zeitschrift für Wirtschafts- und Unternehmensethik, 2005, Jg. 6, Heft 2, S. 173-178

Autor zvažuje, jaké faktory určují chování daňového poplatníka při rozhodování o krácení daní a jakou důležitost má z hlediska chování daňového poplatníka stát. Na základě toho hodnotí i vhodnost nástrojů, které má stát k dispozici při ovlivňování jeho chování. Pozn. - Lit. - Koreferát k článku Ute Schmiela: Steuerhinterziehung als Straftatbestand - eine Analyse in wirtschaftsethischer Perspektive (ZfWU 2005, č. 2, s. 155-172). Rubrika: Themenschwerpunkt : Ausgewählte Anwendungsfelder

Tigran Mkrtchyan, Tomáš Rozsypal

Tiché víno pro partnery

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 50, s. 38-39

Přehled darovaných reklamních a propagačních předmětů, které jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob. - Součástí čl. je vložený příspěvek s názvem Vánoční dárky a jejich daňové ošetření.

Tripe is back on the menu : tax policy

Už se zase nabízí šunt : daňová politika

The Economist, January 14th 2006, vol. 378, no. 8460, p. 50-51

Příčinou síly americké ekonomiky nejsou daňové škrtky, jak tvrdí prezident Bush. Ten uvádí, že snížení daní se vyplatilo, protože podpořilo investice, produktivitu a trh cenných papírů. Ze studie Rozpočtového úřadu Kongresu (CBO) vyplývá jiný závěr: po deseti letech může vyšší hospodářský růst vyvážit tak jednu třetinu nákladů spojených s 10% snížením daně z příjmu. Ani další studie příliš nepodporují tvrzení, že snižování daní vede k růstu investic. Ještě horší je neschopnost americké administrativy přiznat si neudržitelnost současné fiskální politiky.

Johanna Hey, Philipp Hoffsümmer

Umsatzsteuerliche Behandlung des Handels mit Eintrittskarten für Sport- und Musikveranstaltungen

Daň z obratu u obchodování se vstupenkami na sportovní a hudební akce

Umsatzsteuer-Rundschau, 8. Dezember 2005, Jg. 54, Nr. 12, S. 641-648

Příspěvek zvažuje, jak z hlediska daně z obratu posuzovat obchodování se vstupenkami na významné sportovní či kulturní akce v Německu. Ukazuje obtíže spojené se zařazením těchto obchodů (dodávka, zvláštní plnění) a z toho plynoucím zdaněním obrátů. Téma je aktuální např. v souvislosti s pořádáním mistrovství světa v kopané (2006), kdy je nabídka vstupenek menší než poptávka a dochází k dalšímu prodeji, často pomocí elektronických médií. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze

Umsatzsteuerprotokoll über den Salzburger Steuerdialog 2005 : Erlass d. BM f. Finanzen vom 20. Oktober 2005, BMF-010219/0286-VI/9/2005

Protokol o dani z obratu v rámci Salcburského daňového dialogu 2005 : výnos Spolkového ministerstva financí z 20. října 2005, BMF-010219/0286-VI/9/2005

Amtsblatt der Österreichischen Finanzverwaltung, 23. November 2005, Jg. 2005, Stück 120, S. 1403-1412

Znění výnosu Spolkového ministerstva financí v Rakousku obsahující protokol o dani z obratu vzniklý v rámci Salcburského daňového dialogu 2005. Cílem dialogu je sjednocení výkladu mezi Spolkovým ministerstvem financí a finančními úřady v nejasných nebo sporných případech, které mohou nastat v praxi. - Č. práv. předpisu: 246. Rubrika: Abgabenwesen

Hana Čermáková, Lucie Šimšová

Vývoj inkasa a sazeb spotřebních daní v České republice a Evropské unii

Daně a právo v praxi, 2005, roč. 10, č. 12, s. 35-37

Inkaso spotřebních daní v letech 1993-2003, porovnání spotřebních daní České republiky a Evropské unie. 5 tab.

Libuše Müllerová, Jiří Nekovář

Výzkum a vývoj

Daňový expert, 2005, roč. 1, č. 5, s. 2-11

Realizace projektů výzkumu a vývoje z pohledu novely zákona o daních z příjmů (odpočet daně). Definice výzkumu a vývoje (tzv. Frascati manuál). Daňová podpora výzkumu a vývoje v některých státech EU. Podpora výzkumu a vývoje z veřejných prostředků v České republice. Výzkum a vývoj v mezinárodních účetních standardech a v českých účetních předpisech. Výzkum a vývoj v českých daňových předpisech. 1 tab.

František Púry

Zkrácení daně jako trestný čin. 1. část

Daňový expert, 2005, roč. 1, č. 5, s. 17-22

Trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. Podstata zkrácení daně jako trestného činu. Zkrácení daně nepodáním daňového přiznání. Vylákání výhody na dani.

Dagmar Piršelová

Změny v zdaňování příjmů ze závislé činnosti

Trend, 2005, č. 50-51, s. 46-47

Novela slovenského zákona o dani z příjmů (č. 534/2005 Z.z.). Přehled změn platných od 1.1.2006; příjmy osvobozené od daně, přeplatky pojistného, daňový bonus, prokazování nároku na nezdanitelnou částku, příjmy do 5 tisíc korun. Rubrika: Ako podnikat' : servis

Vlastimil Bachor

Změny zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, které ovlivní základ daně z příjmů právnických osob poprvé za zdaňovací období, které započalo v roce 2005

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2005, roč. 13, č. 4, s. 30-39

K významným změnám daňových podmínek právnických osob v posledních dvou letech a k jejich promítnutí do zdaňovacího období, které započalo v roce 2005. Doplněno několika příklady. - Přehled hlavních změn v zákonu o daních z příjmů platných pro fyzické osoby od roku 2005 viz na s. 27 téhož čísla čas.

Petr Taranda

Znovu ke způsobilosti k jednání a zastupování v daňovém řízení

Daňová a hospodářská kartotéka, 2005, roč. 13, č. 23, s. 19-22

Polemický příspěvek ke statí H. Erbové (DHK č. 16 a 17/2005) na téma způsobilost k jednání a zastupování v daňovém řízení. Podrobněji k problematice zastupování nezletilce a k institutu opatrovníka. Dále k otázce, zda je správce konkurzní podstaty opravdu zákonným zástupcem v daňovém řízení a zda může zvláštní správce zajišťovat splnění daňových povinností stejně jako správce konkurzní podstaty. - Lit. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Daňový TIP

č. 1/2006

Cestovní náhrady v roce 2006. Darování krve a odpočet od základu daně z příjmů.

č. 2/2006

Zaměstnání osob se zdravotním postižením a daň z příjmů. Závaznost pokynů a výkladů ministerstva financí. Tři formy stravování v rámci jedné firmy.

č. 3/2006

Výhody a nevýhody uplatnění „výdajových paušálů“. Novela zákona o daních z příjmů – změny pro rok 2005 a 2006. Změny v ZDP účinné až pro rok 2006. Nárok na odpočet DPH - elektřina, plyn, voda. Dokumenty při zaměstnání zahraničního zaměstnance.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále*(výběr z obsahu)***č. 2/2006**

Valorizace nezabavitelných částek a základní pravidla srážek ze mzdy. Fúze a daňové odpisy hmotného majetku. Odpis pohledávek jako daňový základ. Doba odpisování hmotného majetku pořízeného před rokem 2005 a v roce 2005. Zvýhodnění některých zaměstnavatelů - novela zákona o daních z příjmů. Odpisy hmotného majetku V. a VI. odp. skupiny - příklady uplatnění. Škody a daňové náklady. Roční zúčtování záloh na daň ze mzdy za rok 2005. Změna podnikání - účetní a daňové povinnosti. Platíme daň z nemovitostí. Vystavování daňových dokladů.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Frédéric Gonand

The aggregate and structural impact of ageing on financial markets: some quantitative assessments**Souhrnný a strukturální dopad stárnutí na finanční trhy: několik kvantitativních hodnocení**

Financial market trends, November 2005, no. 89 (2005/2), p. 125-149

Stárnutí obyvatelstva se v příštích desetiletích promítne do dlouhodobých trendů nabídky i poptávky po kapitálu. Studie obsahuje několik kvantitativních hodnocení účinků stárnutí na finanční trhy ve čtyřech velkých zemích OECD (Spojené státy, Japonsko, Německo a Francie). Zpracováno za použití zjednodušeného rovnovážného modelu. Grafy, diagr., vložené boxy. Vysvětl. - Angl. a fr. res. - Bibliogr., odkazy.

V. Anton Muscatelli, Patrizio Tirelli

Analyzing the interaction of monetary and fiscal policy: does fiscal policy play a valuable role in stabilisation?**Analýza vzájemné interakce měnové a fiskální politiky: hraje fiskální politika důležitou úlohu při stabilizaci?**

CESifo Economic studies, 2005, Vol. 51, No. 4, p. 549-585

Studie přehledně seznamuje s odbornými pracemi, které pomocí nových keynesiánských modelů analyzují rozsah využití fiskální politiky ke stabilizaci ekonomiky. Používá různé typy těchto modelů s aplikací dat jak pro eurozónu, tak pro Spojené státy a zkoumá různé transmisní mechanismy, pomocí kterých fiskální politika v těchto modelech působí. Ukazuje, že přes užitečné doplnění monetární politiky má fiskální politika závažná omezení při ovlivňování makroekonomické stability. 4 tab., 8 grafů, vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

M. Ayhan Kose, Eswar S. Prasad, Marco E. Terrones

Growth and volatility in an era of globalization**Růst a volatilita v éře globalizace**

IMF staff papers, 2005, Vol. 52, Special issue, p. 31-63

Příspěvek analyzuje vzájemný vztah mezi růstem a makroekonomickou nestabilitou v uplynulých čtyřech desetiletích. Ukazuje, že i když všeobecně nelze ve sledovaném období prokázat tuto vazbu, je zřejmá její proměna, a to jak v čase, tak mezi různými skupinami zemí. Role globalizace v tomto procesu se zkoumá na základě změn růstu a volatility před a po uskutečnění obchodní a finanční liberalizace. 6 tab., 6 grafů. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: IMF conference in honor of Michael Mussa

Tomasz Łyziak

Inflation targeting and consumer inflation expectations in Poland : a success story?

Inflační cílování a inflační spotřebitelské očekávání v Polsku : neočekávaný úspěch?

Journal of business cycle measurement and analysis, 2005, Vol. 2, No. 2, p. 185-212

Údaje z přehledů o inflačních očekáváních mohou být kvantifikovány s použitím metod pravděpodobnosti nebo regrese. Studie nabízí výsledky metod pravděpodobnosti implementovaných při odhadnutí numerické úrovně polských inflačních spotřebitelských očekávání. 5 tab., 6 grafů. - Bibliogr.

František Turnovec

Institucionální vědecký kapitál a individuální výkonnost ekonomů v ČR

Finance a úvěr, 2005, roč. 55, č. 11-12, s. 531-545

Článek informuje o výsledcích analýzy publikačních a citačních ukazatelů ekonomů a ekonomických institucí v České republice za období 1994-2003. Vychází přitom ze schopnosti českých ekonomů uplatnit se na mezinárodním akademickém trhu. 11 tab. Stav ekonomické vědy v ČR a na Slovensku jsou věnovány i další příspěvky tohoto monotematického čísla čas. - Angl. resumé - Lit.

Włodzimierz Siwiński

Międzynarodowe zróżnicowanie rozwoju gospodarczego : fakty i teoria

Mezinárodní rozdíly v hospodářském rozvoji : fakta a teorie

Ekonomista, 2005, nr 6, s. 723-747

Článek se zaměřuje na tři problémy: 1) dokumentuje rozdíly v úrovni HDP na hlavu a tempo jeho růstu v mezinárodním měřítku ve druhé polovině 20. století; 2) analyzuje konvergenční a divergenční procesy v hospodářském rozvoji světa; 3) diskutuje hlavní příčiny vzniku rozdílů v hospodářském rozvoji zemí. Provedený přehled teorií i empirických prací ukazuje, že současné teorie a modely růstu a ověřující empirické výzkumy nedávají jednoznačnou odpověď na otázku, které faktory především jsou odpovědné za rozdíly v příjmech (důchodech) v mezinárodním měřítku. Předložená data potvrzují, že ačkoli v posledním čtvrtstoletí v měřítku celosvětové ekonomiky převládají tendence zvyšování rozdílů v důchodech, tak v relativně velké skupině 70 velmi a středně rozvinutých zemí tyto rozdíly přestaly růst. Tab., 2 grafy. - Angl. a rus. res. - Bibliogr. Rubrika: Artykuły

Jordi Galí

Modern perspectives on fiscal stabilization policies

Moderní perspektivy fiskální stabilizační politiky

CESifo Economic studies, 2005, Vol. 51, No. 4, p. 587-599

Příspěvek seznamuje s výsledky nového výzkumu Keynesovy teorie k vybraným tématickým okruhům (sociální škody spojené s recesí, efektivita fiskální politiky jako stabilizačního nástroje). Uvádí též některé empirické důkazy o rozsahu využívání fiskální politiky jako stabilizačního nástroje ve vyspělých ekonomikách v uplynulých dvou desetiletích. 2 tab., 1 graf, vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Martin Petříček ; [přispěl] Richard Hindls

Nejsme vědeckými tygry v ekonomii : česká ekonomická věda

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 49, s. 17-21

K závěrům dvou studií (podrob. údaje v textu), které analyzovaly publikační činnost českých ekonomů. Doplněno přehledy Top 10 veřejných ekonomických vědeckých pracovišť a Top 10 v ČR působících ekonomů, výsledky letošního ročníku soutěže o Mladého ekonoma a o Cenu Karla Engliše a vysvětlením pojmu impaktní faktor časopisu. Tab., 1 box. - Součástí mat. je rozhovor s prof. Richardem Hindlsem s názvem Kdo je u nás špičkou, je v Evropě jen průměrem. Rubrika: Sonda

Michal Andrlé

Principy modelů nové ekonomické geografie

Politická ekonomie, 2005, roč. 53, č. 6, s. 765-780

Koncept nové ekonomické geografie (NEG) a základní metodologická východiska, myšlenky a směry. Verze jednoho ze základních modelů NEG (vlastnosti a možná rozšíření). Shrnutí a poukaz na některé paralelní směry a modely zabývající se podobnou tematikou. 2 grafy. - Angl. abstrakt - Lit.

Jan Sucháček

Regionální vývoj v České republice po roce 1990: reformace či deformace?

Ekonomická revue, 2005, roč. 8, č. 4, s. 37-51

Přístupy k regionálnímu rozvoji, chronologie koncepcí regionálního rozvoje (liberální a keynesiánské paradigma regionálního rozvoje, regionální politika inspirovaná neoklasickými a neoliberalními přístupy apod.). Nesoulad systémových makrostruktur a regionálně-rozvojového paradigmatu v České republice. 1 tab., 1 obr. K tématu viz další příspěvky uveř. v tomto čísle čas., např. K regionálním problémům, o kterých se tak často "nemluví", Systémy inovací v regionálním rozvoji, Budou v Evropské unii narůstat regionální rozdíly? - Angl. abstrakt - Lit.

Pavel Ciaian, Ján Pokrivčák, Miroslava Rajcaniová

Stav ekonomickej vedy na Slovensku

Finance a úvěr, 2005, roč. 55, č. 11-12, s. 546-562

Analýza kvality výzkumu na slovenských ekonomických univerzitách a v ekonomických výzkumných ústavech. Hodnocení se uskutečnilo na základě publikační činnosti zaměstnanců vybraných pracovišť v akademickém roce 2004/2005. 10 tab. - Angl. resumé - Lit.

Patrik Paneš

Teoretické koncepte hospodářské soutěže

Politická ekonomie, 2005, roč. 53, č. 6, s. 811-825

Prvopočátky ochrany trhu, klasická koncepte svobodné soutěže, neoklasická ekonomická škola, koncepte dokonalé konkurence (Freiburská škola), institucionální přístup, koncepte účinné soutěže (Harvardská škola), koncepte přežití (Chicagská škola), ostatní teoretické přístupy. - Angl. abstrakt. - Lit.

Josef Arlt, Markéta Arltová

Vztah deficitu běžného účtu platební bilance a rozpočtového deficitu - analýza panelových dat

Politická ekonomie, 2005, roč. 53, č. 6, s. 747-764

Panelová data a výhody jejich analýzy. Nejčastěji používané testy jednotkových kořenů a jejich základní vlastnosti. Princip Kaova a Pedroniho kointegračního testu. Problematika panelového modelu ADL a odhadů parametrů typu PMG. Kointegrace a kauzalita deficitu běžného účtu platební bilance a rozpočtového deficitu. Závěry. 18 tab., 8 grafů. - Angl. abstrakt - Lit.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Adrian Michaels and Tony Barber

Banking on change: how Italy hopes to salvage good from its corporate wreckage

Spoléhání na změny: jak Itálie doufá, že z trosk svých podniků zachrání něco dobrého

Financial Times, 18.1.2006, no. 35974, p. 13

O změnách, k nimž dochází v italské podnikové kultuře ve vztahu k fúzím a zahraničním investicím; skandály, které ohrozily důvěru ve finanční systém; naděje spojované s novým guvernérem Italské banky Mariem Draghim; protekcionismus v italském bankovníctví.

Světlana Rysková

Bankovní nadílka : poplatky

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 1, s. 58-59

K uzavření diskuse mezi MF a bankami ohledně poplatků a lepšího přístupu ke klientům. Vznik Kodexu chování mezi bankami a klienty, hodnocení jeho přínosu i slabých míst. Doplněno přehledem základních bankovních poplatků platných k 1.1.2006. 1 tab.

Antony Currie

Banks create a corporate finance hotline to hedge fund clients

Banky zavádějí horkou linku korporačních financí pro klienty hedžového fondu

Euromoney, 2005, Vol. 36, No. 439, p. 64-66

Potřebují hedžové fondy strategickou radu od investičních bankéřů? A banky potřebují ustavit nová oddělení, aby jim tuto radu nabízely? Některé banky to tvrdí (např. UBS, CSFB), jejich konkurenti nesouhlasí. Článek informuje, zda zacházení s hedžovými fondy jako s jinými korporačními klienty nebo private-equity klienty je nejnovější vývoj a trend v odvětví investičních financí, nebo zda je to čistě jen pomíjivá záliba. Mnozí to považují za velmi chytrý marketingový trik bank v jejich snaze dostat se do sféry hedžových fondů a přebrat jim byznys. Jinak řečeno, některé investiční banky začínají přistupovat k hedžovým fondům stejným způsobem, jako kdyby byly private-equity, nebo dokonce korporace. Fot.

Tito Cordella, Eduardo Levy Yeyati

Country insurance

Národní systém finančního zajištění

IMF staff papers, 2005, Vol. 52, Special issue, p. 85-106

Autoři zkoumají, do jaké míry má národní finanční systém (protikrizové kanály) vliv na snahy o reformy a jaké jsou případné důsledky takovéhoto reformu pro makroekonomické prostředí (zejména v souvislosti s půjčkami MMF při zvládnání krizí). Pomocí modelu dokládají, že tyto systémy (zejm. pokud jsou citlivé na negativní externí šoky) jsou spíše nakloněny k povzbuzování než ke zpomalování reformu v takovéhoto nestabilních ekonomikách. 1 schéma, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: IMF conference in honor of Michael Mussa

Benn Steil

The developing world should abandon parochial currencies

Rozvojový svět by měl upustit od provinčních měn

Financial Times, 17.1.2006, no. 35973, p. 13

Nejlepší cestou pro země, které se chtějí bezpečně zapojit do globalizace, je nahradit své měny měnami mezinárodně uznávanými, zejména dolarem nebo eurem. Autor tuto myšlenku dokazuje na příkladu Ekvádoru, který přijal dolar v r. 2000, a Argentiny, která opět zápasí s dvoucifernou inflací.

The Dow puffs on : stockmarket indices

Dow ještě nepatří do starého železa : burzovní indexy

The Economist, January 14th 2006, vol. 378, no. 8460, p. 73-74

Nejslavnější americký burzovní index Dow Jones Industrial Average někteří komentátoři považují za asi tak moderní jako parní lokomotiva. Většina manažerů fondů spíše přihlíží k výsledkům indexu S&P 500, ale přesto není Dow přežitkem. V článku se stručně připomíná historie indexu. Graf. Rubrika: Finance and economics

Sergio Beristain

Europe settles on payment reform

Evropa se dohaduje o změně platebního systému

The Financial regulator, December 2005, vol. 10, no. 3, p. 60-63

Navzdory zavedení eura se dosud nepodařilo vytvořit celoevropský prostor pro retailové platby. Jaké jsou cíle SEPA (Single Euro Payments Area). Nový právní rámec neboli směrnice pro platební služby, harmonogram jeho zavádění.

Hans Genberg, Alexander K. Swoboda

Exchange rate regimes: does what countries say matter?

Režimy směnných kurzů: záleží na tom, co země říkají?

IMF staff papers, 2005, Vol. 52, Special issue, p. 129-141

Příspěvek zkoumá dopady různých režimů směnných kurzů na fungování ekonomiky. Vychází přitom ze srovnání klasifikací těchto režimů "de iure" a "de facto" (ve výročních zprávách MMF o zvolených režimech směnných kurzů a v reálném naplňování těchto prohlášení). Ukazuje, že oba zdroje poskytují cenné informace a je třeba je zohlednit, ale ani oficiálně vyhlášené režimy směnných kurzů ani skutečné režimy nepodávají úplný obraz o politice směnných kurzů. 3 tab., 2 grafy. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: IMF conference in honor of Michael Mussa

Financial stability : 2005

Finanční stabilita : 2005

Bank of Finland - Bulletin, 2005, spec. issue, 83 p.

Speciální číslo časopisu Bank of Finland - Bulletin, vydávané Finskou národní bankou a zaměřené na finanční stabilitu, podává obsáhlý rozbor fungování finančního systému ve Finsku v roce 2005. Kromě celkového mezinárodního a domácího rámce se věnuje hlavním trendům finského bankovního a pojišťovacího sektoru ve sledovaném roce a rozboru infrastruktury finančních trhů (The banking and insurance sector, s. 39-56, 6 tab., 7 grafů, 4 boxy). Grafy, tab., vlož. boxy. Pozn. - Lit.

Vlastimil Pihera

Finanční zajištění

Právní rozhledy, 2005, roč. 13, č. 24, s. 902-905

Finanční zajištění a obchodování na finančních trzích, pozadí právní úpravy finančního zajištění, evropská směrnice o finančním zajištění, úprava finančního zajištění v obchodním a občanském zákoníku. Podrobně o vzniku finančního zajištění, o nakládání s finančním kolaterálem, o realizaci finančního zajištění. Finanční zajištění v konkurzu.

Robert Woods

Fiscal stabilisation and EMU

Fiskální stabilizace a EMU

CESifo Economic studies, 2005, Vol. 51, No. 4, p. 601-647

Autor vychází ze studií zveřejněných MF ve Velké Británii v roce 2003 v rámci rozhodování britské vlády o vstupu do eurozóny. Zvažuje možnosti fiskální politiky hrát větší roli v rámci stabilizační politiky v případě, že by Velká Británie vstoupila do EMU. Zvláštní pozornost věnuje posilování automatických fiskálních stabilizátorů a hodnocení jejich působení v britské ekonomice. 7 tab., 6 schémat. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Dietrich Domanski

Foreign banks in emerging market economies: changing players, changing issues

Zahraníční banky na nově se rozvíjejících trzích: mění se hráči i problémy

BIS Quarterly review: International banking and financial market developments, December 2005, p. 69-81

Zahraníční přímé investice do finančního sektoru rozvíjejících se ekonomik se v posledních 10 letech dramaticky zvýšily. Přínosy vyšší efektivity finančního sektoru a lepšího řízení rizika jsou všeobecně uznávány, ale vznikají i problémy související s nesouladem organizační struktury bank pod zahraniční kontrolou s právním a regulatorním systémem hostitelských zemí aj. Mnoho problémů by se dalo řešit globální koordinací ze strany supervizorů a centrálních bank. Tab., grafy, diagr. Odkazy, vysvětl. Rubrika: Special features

Stephen Schurr

Fruitless? Activist shareholders could be losing their ability to shake managements

Bez výsledků? Aktivističtí akcionáři možná přicházejí o schopnost zatřást managementem

Financial Times, 11.1.2006, no. 35968, p. 13

Hledá se odpověď na otázku, zda by rok 2006 mohl být rokem, který odhalí limity aktivismu zajištěných fondů jako strategie k oživení výkonnosti podniků. Široká škála alternativních investičních stylů, řada příkladů aktivismu hedžových fondů v USA a Evropě. Grafy.

John Thompson

Governance of banks in China

Správa a řízení bank v Číně

Financial market trends, November 2005, no. 89 (2005/2), p. 65-108

Podrobná analýza řízení bank v Číně - historické dědictví, současná situace v bankovním sektoru, institucionální struktura, pokusy o reformu, zdokonalování rámce pro správu a řízení bank, zahraniční konkurence. 2 vlož. boxy. Vysvětl. - Angl. a fr. res. - Bibliogr., odkazy.

John Dalton and Claudia Dziobek

How central bank losses can be handled

Jak lze řešit ztráty centrálních bank

IMF Survey, 2005, vol. 34, no. 22, p. 362-363

Za normálních okolností by centrální banka měla být schopna hospodařit se ziskem založeným na ražebném. Z různých důvodů se však v posledních dvou desetiletích stávalo, že centrální banky po celém světě vykazovaly ztráty. V rámci MMF byla zpracována studie (viz) navrhuující zásady a postupy, jak tyto ztráty řešit. Příspěvek shrnuje hlavní myšlenky studie.

Daniela Nováčková

Investiční služby vo svetle novej právnej úpravy EU

Ekonomická revue, 2005, roč. 8, č. 4, s. 71-81

Právní rámec investičních služeb v EU, k pojmu investiční služba, udělení povolení investičním společností, svoboda poskytovat investiční služby, problematika regulace aj. - Angl. abstrakt - 3 lit.

Jan Žižka

Kritéria berounská neboli kutnohorská : zavádění eura

Euro, 2006, č. 3, s. 42-43

Autor srovnává národní kritéria pro přijetí eura, jak je pro Velkou Británii vypracoval ministr financí Gordon Brown (Brownovy testy), s návrhem Václava Klause. Kromě maastrichtských kritérií by Česká republika měla zohlednit vlastní zájmy a zjišťovat, kdy, nakolik a za jakých podmínek je přijetí do eurozóny pro ni výhodné. Náměstek ministra financí Tomáš Prouza upozorňuje na problémy s nastavením kritérií a navrhuje rozsáhlou odbornou analýzu přínosů eura podle sektorů. 1 přehled. Rubrika: Události

Katharina Kort

Der lange Abschied von der Lira

Dlouhé loučení s lirou

Handelsblatt, 6./7./8.1.2006, Nr. 5, S. 26

Uplynuly čtyři roky od zavedení hotovostního eura v Itálii, a v mnoha obchodech se stále platí lirami. Rubrika: Finanzzeitung : Feature

R. Nahrendorf

Die Last mit der Lastschrift

Potíže s vrubopisem

Handelsblatt, 11.1.2006, Nr. 8, S. 24

Nárůst podvodů s vrubopisy v Německu. Zneužívání postupu při vystavování vrubopisu k neoprávněnému získání půjčky (v bance), schéma podvodu. Rubrika: Finanzzeitung

Monetary myopia : Alan Greenspan**Měnová krátkozrakost : Alan Greenspan**

The Economist, January 14th 2006, vol. 378, no. 8460, p. 67-69

Do všeobecných chvalozpěvů na odcházejícího předsedu Fed Alana Greenspana zaznívá i kritičtější tón. Při bližším pohledu nejsou Greenspanovy výsledky tak oslnivé. Např. pokles americké "jádrové" inflace nebyl o nic větší než v průměru ve všech vyspělých zemích OECD. Nebo kdyby se výkonnost americké ekonomiky měřila mezerou mezi skutečným a potenciálním výkonem, nezdály by se výsledky tak vynikající. Economist dále Greenspanovi vytýká, že se nesnažil zkrotit akciovou bublinu koncem 90. let ani současnou bublinu cen nemovitostí. K problematice viz i článek na s. 11-12 pod názvem Danger time for America. 2 grafy. Rubrika: Special report [Ec]

Zdeněk Husták

Nestandardní rozhodce : finanční trh

Euro, 2006, č. 3, s. 58

Autor upozorňuje na některé problémy související s integrací dozoru nad českým finančním trhem do jedné regulační instituce. Za velmi rozporné považuje např. zřízení institutu finančního ombudsmana s neobvyklými kompetencemi. Rubrika: Hyde park

Robert Holman

O euru má rozhodnout i ČNB

Hospodářské noviny, 10.1.2006, roč. 50, č. 7, s. 8

Člen bankovní rady ČNB varuje před falešným optimismem ohledně hospodářského růstu v ČR a zamýšlí se nad otázkou, zda a kdy bychom se měli vzdát vlastní měny a přijmout euro. Dochází k závěru, že politické rozhodnutí o přijetí eura by měly vláda a ČNB učinit společně. - Reakci ministra financí B. Sobotky pod názvem Obléká snad ČNB dres opoziční strany? viz HN 16.1.2006, s. 10.

Mikuláš Touška, Václav Valvoda

Ochrana před dlužníky : finanční zajištění

Euro, 2006, č. 1, s. 56-57

Autoři informují o institutu finančního zajištění, který do českého právního řádu uvedl zákon o finančních konglomerátech s platností od 29. 9. 2005 (zároveň byla implementována evropská směrnice 2002/47/ES o dohodách o finančním zajištění). Finanční zajištění je určeno především pro finanční instituce a velké právnické osoby, vzniká na základě dohody mezi jeho poskytovatelem a příjemcem a umožňuje snadnější dosažení uspokojení zajištěné pohledávky. Předmětem finančního zajištění, tzv. finančním kolaterálem, mohou být finanční nástroje (akcie, dluhopisy, opce aj.) nebo peněžní prostředky na účtu. Rubrika: Hyde park

Jean-Michel Lamy

Les OPA sur la bourse de Londres**Veřejná oznámení o úmyslu převzít dohled koupí akcií na Londýnské burze**

Problemes économiques, 2005, no 2888, p. 8-9

13.12.2004 Deutsche Börse připravila překvapení, když vydala veřejné oznámení o úmyslu převzít dohled prostřednictvím koupě akcií na London Stock Exchange. Šlo o 530 penic za akcii v celkovém objemu téměř 2 mld. EUR. Okamžik se zdál dobře vybrán, protože Euronext v tu chvíli disponoval jen relativně malou částí likvidních rezerv. Avšak proti všemu očekávání Euronext, který tudíž riskoval marginalizací, vstoupil do bitvy - ale bez ohlášení ceny, pouze oznámením záměru. 6.3.2005 byla Deutsche Börse pod tlakem svých akcionářů nucena stáhnout svou nabídku, ale ponechala si právo vrátit se do bitvy později. Jak pro Euronext, tak pro Deutsche Börse je konsolidace evropských burz důležitá tak jako nikdy dříve, nejen z důvodu součinnosti, ale i kvůli konkurenci mocných amerických burz. Rubrika: Dossier : La bataille des bourses européennes, p. 1-27

Antonín Stehlík

Rozhodování o investicích

Ekonomické rozhledy, 2005, roč. 34, č. 4, s. 417-432

Příspěvek seznamuje s teorií reálných opcí jako nástrojem pro investiční rozhodování, se zaměřením na aktuální přístupy k této teorii. Stručně shrnuje dosavadní kritéria investičního rozhodování a ukazuje přednosti modelu opční ceny, oblasti využití reálných opcí, jejich druhy a aplikace. 1 tab., 3 grafy, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Financial Times ; traduit de l'anglais par Nicolas Couderc

Le rôle des hedge funds dans l'échec de la Deutsche Börse

Úloha hedžových fondů v nezdaru na Deutsche Börse

Problemes économiques, 2005, no 2888, p. 10-14

Spekulativní fondy TCI a Atticus měly premiéru v Německu a v Evropě. Fakticky dokázaly dát šachmat strategii předsedy a generálního ředitele velké společnosti - Deutsche Börse - zaměřenou k převzetí kontroly nad London Stock Exchange. Tyto fondy přesvědčivě ukázaly, že změna strategie dovozovala zvýšení rentability Deutsche Börse. Ale vedle finančních vyhlídek bouřící akcionáři vyčítali výkonnému řediteli Werneru Seifertovi i jeho nekompromisnost. Dopustil se dvojité chyby: nejprve se domníval, že jeho největší soupeři jsou na druhém břehu Rýna, a tak svou strategii zaměřil výlučně na Londýn. Pak ještě předpokládal znalost směru toku akcionářů při fúzi - a to je dokonalý odraz fungování sociálně tržní ekonomiky v Německu, kde vliv akcionářů je tradičně oslaben ve srovnání s vlivem bank a zaměstnanců. - Seifert's downfall: how a shareholder revolt sent his plans for Deutsche Börse up in smoke (Orig.). Financial Times, 25.5.2005. Rubrika: Dossier : La bataille des bourses européennes, p. 1-27

Mária Klimiková ... [et al.]

Sekundárny trh úverových pohľadávok v transformujúcich sa ekonomikách SR a ČR

Biatec, december 2005, roč. 13, č. 12, s. 11-15

K transformaci bankovního sektoru a k otázce nedobytných úvěrů. Nástroje restrukturalizace nebonitních bankovních aktiv. Transformační instituce v SR. Transformační proces a transformační instituce v České republice. Tab. - 15 lit.

A sinking feeling : currencies

Nepříjemný pocit : měny

The Economist, January 7th 2006, vol. 378, no. 8459, p. 66

V r. 2005 se nenaplnily prognózy těch, kdo předpovídali dolaru prudký pád. Ačkoliv schodek amerického běžného účtu směřoval k 800 mld. USD, dolar posílil. Proto jsou předpovědi vývoje kurzu dolaru pro r. 2006 opatrnější. Jak se však v článku uvádí, je řada důvodů, proč by dolar v tomto roce mohl výrazněji oslabit. Graf. Rubrika: Finance and economics

Pavol Jurča, Marek Ličák, Štefan Rychtárik

Štruktúrne trendy a riziká v bankovom sektore

Biatec, november 2005, roč. 13, č. 11, s. 2-9

Analýza bankovního sektoru SR (do září 2005). Hlavní aktivity bank, finanční pozice bankovního sektoru, rizika, zátěžové testování. 4 tab., 10 grafů.

Jaroslav Belás

Teoretické aspekty retail banking v podmienkach Európskej únie

Ekonomické rozhledy, 2005, roč. 34, č. 4, s. 491-501

Příspěvek nejprve definuje teoretické přístupy k problematice retail banking v odborné literatuře. Dále popisuje cíle, nástroje, motivy a techniky v oblasti bankovních služeb pro malé a střední klienty v podmínkách EU a Slovenské republiky a odhaduje další trendy vývoje retail banking. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Prehľad, konzultácie

Bertrand Rime

Too big to fail

Příliš velké na to, aby mohly padnout

The Financial regulator, December 2005, vol. 10, no. 3, p. 47-51

Za "příliš velké, aby mohly padnout" se považují takové banky, jejichž krach by měl natolik velký dopad na stabilitu finančního systému a hospodářskou činnost země, že mohou v případě nesnázi očekávat pomoc státu. V článku se zkoumá, zda podobné postavení neovlivňuje úvěrový rating bank, a jaké to má důsledky. Schéma, box. Vysvětl. - Odkazy.

The truth about hedge funds

Pravda o hedžových fondech

Euromoney, 2005, Vol. 36, No. 439, p. 5

Redakční úvodník shrnuje informace o hedžových fondech a jejich hlavních problémech, jak se objevily v posledních měsících. V daném čísle časopisu viz i dva obsáhlejší články: co mohou hedžové fondy nabídnout vedoucím pracovníkům společností a jak investiční banky začínají pokrývat aktivity hedžových fondů.

Matthew Garrahan

UK plans summit on internet gambling as concerns grow

Vzhledem k rostoucímu znepokojení plánuje Británie summit k sázení přes internet

Financial Times, 16.1.2006, no. 35972, p. 2

Británie je jedinou vyspělou zemí, která po přijetí zákona o sázkách v r. 2005 zavedla regulační rámec pro sázení online. Ostatní země, zejména USA, však odmítají regulovat toto odvětví, které se rychle rozvíjí. První mezinárodní summit k sázení přes internet jako globálnímu problému by se měl konat v tomto roce právě v Británii.

Krzysztof Czerný

Východiska, cíle a zásady bankovního dohledu

Právo a podnikání, 2005, roč. 14, č. 11, s. 24-27

Poslání bankovního dohledu, globalizace bankovníctví a její vliv na poslední vývoj bankovního dohledu, úloha basilejské Banky pro mezinárodní platby a jejího Basilejského výboru bankovního dohledu, bankovní směrnice, institucionální nebo funkční bankovní dohled, cíle bankovního dohledu, některé argumenty proti institutu bankovního dohledu, očekávané změny v bankovním dohledu v ČR. - 6 lit.

Der Weg zum einheitlichen Euro-Zahlungsverkehrsraum

The road to the single euro payments area

Cesta k jednotnému platebnímu styku v EU

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Dezember 2005, Jg. 57, Nr. 12, S. 29-42

Deutsche Bundesbank Monthly report, December 2005, Vol. 57, No. 12, p. 29-41

Článek informuje o přípravách na vytvoření "prostoru jednotných plateb" v Evropské unii (SEPA - Single euro payments area), který má rozšířit výhody jednotného trhu i na oblast platebního styku. Jde zejména o návrh směrnice EK (Nový právní rámec), přinášející praktické změny pro poskytovatele platebního styku, s cílem zjednodušit, zlepšit a zlevnit platební styk v členských státech EU. 2 grafy, 2 obr. Pozn. - Něm. a angl. res. - Lit. - Článek je k dispozici v německé i anglické verzi časopisu.

Helen Avery

Why CFOs should stop mistrusting hedge funds : should CEOs accept what hedge funds have to offer?

Proč by šéfové společností měli přestat nedůvěřovat hedžovým fondům : měli by výkonní představitelé akceptovat, co hedžové fondy mohou nabídnout?

Euromoney, 2005, Vol. 36, No. 439, p. 58-63

Hedžové fondy jsou plné peněz a hranice pro tradiční strategie se zužují. Jedním jejich řešením k dosažení zisků je nabídnout své služby společnostem, které potřebují finanční prostředky. Některé společnosti se obávají této příležitosti využít, ale jiné už objevily, jak užitečné tyto nové finance

mohou být. Informace o konkrétních zkušenostech konkrétních společností. V USA hedžové fondy zvolily agresivní přístup a konkurují silně hráčům v private-equity. Fot., obr. Rubrika: Cover story [EM]

Kateřina Šmídková, Aleš Bulíř

Would fast sailing towards the euro be smooth? What fundamental real exchange rates tell us
Proběhne rychlé směřování k euru hladce? Co nám sdělují fundamentální reálné směnné kurzy

Prague economic papers, December 2005, Vol. 14, No. 4, p. 291-316

Studie analyzuje otázku rychlosti vstupu čtyř nových členských zemí EU (České republiky, Polska, Maďarska a Slovinska) do Evropské měnové unie. Porovnává přitom situaci se zkušeností tří členů EMU (Řecka, Portugalska, Španělska). Dokládá, že správné načasování vstupu do ERM2 by mělo záviset na tom, zda se tržní kurz sledovaných měn příliš neodchyluje od rovnovážné hodnoty. Odhady rovnovážných kurzů získává pomocí modelu FRER (fundamental real exchange rate - fundamentální reálný směnný kurz). 6 tab., 5 grafů, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Year-end accounts : Italian banking

Roční uzávěrka : italské bankovníctví

The Economist, December 24th 2005, vol. 377, no. 8458, p. 104

K situaci v italském bankovníctví v souvislosti s rezignací guvernéra centrální banky Antonia Fazio. Rubrika: Finance and economics

Martin Čihák, Jaroslav Heřmánek

Zátěžové testy českého bankovního sektoru

Statistika, 2005, roč. 42, č. 6, s. 479-488

O zátěžových testech (stress tests), které představují jeden z klíčových kvantitativních nástrojů vyhodnocování finanční stability. Příspěvek se zabývá aplikací zátěžových testů v bankovním sektoru ČR. Základní koncept zátěžového testování, scénáře a velikosti šoků, výsledky zátěžových testů a jejich interpretace. 1 graf, 2 tab. - Angl. abstrakt - 12 lit.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Bill Martin, Robert Rowthorn

Accounting for stability

Odpovědnost za stabilitu

CESifo Economic studies, 2005, Vol. 51, No. 4, p. 649-696

Autoři upozorňují, že v odborné veřejnosti nepanuje shoda ohledně příčin utlumenějšího průběhu hospodářského cyklu, jak jej lze pozorovat v řadě ekonomik v posledním desetiletí. Pomocí modelového zpracování dat z ekonomik USA, eurozóny, Velké Británie a Japonska dokládají, že o ekonomickou stabilitu se zasloužila kvalitní měnová politika a s tím související změny v průběhu inflace, což vedlo k omezení volatility ekonomických šoků. 14 tab., 1 graf, příl., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Ivan Haluza

Cenová válku stát potlačat' nebude

Trend, 2005, č. 50-51, s. 20-21

Cenová válka v prodeji potravin v SR (v souvislosti s kvalitou potravin), návrhy omezit, resp. zakázat dumping, snahy o zavedení regulace cen a regulace výstavby nových supermarketů. Graf.

Pierre Noël et Michal Mejdan

La Chine ou l'émergence d'un géant énergétique

Čína aneb zrození energetického obra

Problemes économiques, 2005, no 2889, p. 2-8

Plně expandující čínské hospodářství dosáhlo během posledních 20 let průměrné roční míry růstu 9,5 %. S tím přímo související rozmach poptávky po automobilech (prodej jednotlivcům dosáhl 86 % v r. 2003) vyvolal zvýšení spotřeby energie v letech 1980 - 2002 řádově o 90 % (proti 20 % v Evropě). V období 2002-2004 Čína přispěla 52 % k růstu světové energetické poptávky, což nesporně zatížilo vývoj kurzu cen ropy. Jako pátý světový producent ropy je však postavena před významný problém nabídky, což ji vede k rozvoji politiky intenzivního využívání vlastních zásob a částečnému otevírání svých ropných zdrojů zahraničním investorům. Čína nadto musí čelit svojí slabé energetické efektivitě, která ji nutí spotřebovávat třiapůlkrát více ropy než USA (a 5x více než země E15), aby vyprodukovala srovnatelné bohatství. 4 grafy. - Odkazy. Rubrika: Dossier : L'ere du pétrole cher, p. 1-29

Climbing back : emerging economies

Zpět k vrcholu : nově se rozvíjející ekonomiky

The Economist, January 21st 2006, vol. 378, no. 8461, p. 65-66

Podle odhadů časopisu Economist překročil společný výstup rozvíjejících se (nebo rozvojových) ekonomik v r. 2005 polovinu celkového globálního výstupu. Údaje se liší, jsou-li národní hrubé domácí produkty přepočteny s využitím parity kupní síly místo tržních kurzů. Všechny 32 nově se rozvíjejících ekonomik sledovaných časopisem dosáhlo v r. 2005 již druhým rokem po sobě růstu. MMF předpovídá, že v příštích pěti letech by jejich růst měl činit téměř šest procent, což je dvojnásobek růstu v bohatých ekonomikách. Diagr. Rubrika: Finance and economics

Martin Wolf

Competition would overthrow the tyranny of vested interests

Soutěž by svrhla tyranii právně zaručených zájmů

Financial Times, 18.1.2006, no. 35974, p. 15

Příspěvek čerpá ze studie Williama Lewise, zakladatele a ředitele McKinsey Global Institute (viz přesný pramen). Ten hledá odpověď na otázku, proč jsou některé země bohaté a tolik zemí chudých a proč je pro chudé země tak obtížné dohnat ty bohaté. Řešení problémů vidí v otevřené a spravedlivé soutěži, proti které však společně bojují osoby mající moc (zavedené podniky, politici, byrokraté, příjemci státních dotací aj.). Nejsystematičtější je soutěž oklešťována v rozvojových zemích. Graf, diagr.

Andrei Medvedev, Alena Zemplerová

Does competition improve performance? Evidence from the Czech manufacturing industries

Zlepšuje konkurence výkonnost? Důkazy z českého zpracovatelského průmyslu

Prague economic papers, December 2005, Vol. 14, No. 4, p. 317-330

Studie analyzuje dopady domácí a zahraniční konkurence na fungování českého zpracovatelského průmyslu v letech 1998-2002. Pomocí dat z průmyslových podniků a zahraničního obchodu modelově zpracovává a měří úroveň tržní koncentrace a konkurence dováženého zboží a porovnává intenzitu konkurence s prosperitou podniků. Ukazuje, že odvětví s vysokým stupněm dovozní konkurence upadala, neboť malý český trh nedokázal udržet efektivní domácí producenty. 5 tab., 3 grafy, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Český statistický úřad

Ekonomický a sociální vývoj České republiky ve 3. čtvrtletí 2005 : (předběžné údaje)

Bulletin ČSÚ, 2005, č. 3, s. A 1-57

Základní tendence vývoje, vývoj makroekonomických ukazatelů. Situace v hlavních produkčních odvětvích (průmysl, energetika, stavebnictví a bytová výstavba, zemědělství, služby). Vývoj cen (spotřebitelské ceny, ceny výrobců, ceny vývozu a dovozu apod.). Vnější ekonomické vztahy. Měnový vývoj. Údaje o obyvatelstvu, zaměstnanosti, mzdách a o příjmech a výdajích domácností. Hospodaření státního rozpočtu. Tab., grafy.

Die finanz- und wirtschaftspolitischen Leitlinien der neuen Bundesregierung**Směrnice finanční a hospodářské politiky nové spolkové vlády**

Monatsbericht des BMF, Dezember 2005, Nr. 12, S. 37-43

Příspěvek seznamuje s důležitými ujednáními koaliční smlouvy vládních stran v Německu, týkajícími se finanční a hospodářské politiky spolkové vlády v tomto legislativním období. Jde o opatření na podporu konsolidace veřejných rozpočtů a hospodářského růstu, na rozvoj efektivních kapitálových a úvěrových trhů a na modernizaci systému státní správy. 2 přehledy, 1 graf. Pozn.

Christian Gayer

Forecast evaluation of European Commission survey indicators**Hodnocení předpovědí ukazatelů Evropské komise**

Journal of business cycle measurement and analysis, 2005, Vol. 2, No. 2, p. 157-183

Studie zkoumá, nakolik některé ukazatele publikované Evropskou komisí přispívají k předpovídání celkové ekonomické aktivity v eurooblasti. Studie potvrzuje užitečný informační obsah ukazatelů obecně. Předpovědní potenciál je však omezen na krátkou dobu. 7 tab., grafy. - Bibliogr.

Jürgen Flauger, Klaus Stratmann

Heftiger Streit um Strompreise**Prudký spor o ceny energie**

Handelsblatt, 20.12.2005, Nr. 246, S. 1

Odvětví energetiky v Německu - komunální a regionální zásobovatelé vyvíjejí tlak na zvýšení cen energií - s odkazem na růst nákladů spojených s nákupem energie. Nejsou však vždy schopni tyto náklady odůvodnit, takže se vystavují podezření z neoprávněných dodatečných příjmů. Německé země tyto žádosti o navýšení často částečně či zcela odmítají, a proto např. v Porýní-Falci budou smět velcí dodavatelé zvýšit ceny v průměru o 3 procenta, i když původně žádali růst cen v rozmezí 5,2 - 6,8 procenta. V grafu orientačně k vývoji ceny (cenových nákladů) v roce 1998, 2001 a 2005.

Kenneth Rogoff

In the best of times, it is prudent to ponder the worst**V nejlépejších časech je prozíravé přemýšlet o nejhorším**

Financial Times, 3.1.2006, no. 35961, p. 15

Hodnocení vyhlídek světové ekonomiky pro r. 2006. Počítá se se silným růstem, konjunktura má pokračovat. Prosperita však může být kromě politických rizik ohrožena vývojem cen bydlení, krkolomným tempem rozvoje Číny, cenami energií i nedostatky globálního finančního systému. V neposlední řadě je zmiňována i znepokojivá úroveň politické paralýzy.

Mete Feridun

Investigating the economic impact of immigration on the host country: the case of Norway**Rozbor ekonomických dopadů imigrace na hostující zemi: příklad Norska**

Prague economic papers, December 2005, Vol. 14, No. 4, p. 350-362

Příspěvek analyzuje dopady imigrace na hospodářský vývoj a na trh práce v Norsku. Zkoumá přitom náhodné vazby mezi imigrací a dvěma makroekonomickými indikátory - výší HDP na hlavu a nezaměstnaností - ve sledovaném období 1983-2003. Shrnuje též výsledky teoretických prací věnovaných problematice ekonomických dopadů imigrace. 5 tab., 3 grafy, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Lenka Zlámalová, Václav Lavička

Jak se od voleb měnilo Česko a Slovensko : Slováci budou díky reformám bohatnout rychleji než Češi

Hospodářské noviny, 19.1.2006, roč. 50, č. 14, s. 6

Autoři porovnávají situaci v ČR a na Slovensku v daňové, mzdové a důchodové oblasti, v boji proti korupci, ve zdravotnictví, v přílivu zahraničních investic apod. v letech 2000-2005. Grafy. K tématu viz přís. Extrémní bída dál stahuje Romy ke dnu: reformy snížily životní úroveň jen nezaměstnaným

Slovákům na s. 7 téhož čísla HN - Součástí mat. je čl. s názvem Mladíci, kteří proměňují východního souseda.

Dana Ondřejová

K poslední novele zákona o ochraně hospodářské soutěže provedené zákonem č. 361/2005 Sb.

Právo a podnikání, 2005, roč. 14, č. 11, s. 28-33

Důvody přijetí novely. Nejdůležitější změny, které se týkají např. úvodních ustanovení, dohod narušujících soutěž, dominantního postavení a jeho zneužívání, spojování soutěžitelů, pravomoci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, řízení před Úřadem, pokut a opatření k nápravě.

Robert Neruda

Kontrola spojování soutěžitelů v České republice v roce 2004. Část 2.

Právní fórum, 2005, roč. 2, č. 11, s. 431-442

Rozbor a zhodnocení zásadních rozhodnutí přijatých Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže v oblasti fúzí a akvizic. V této části k rozhodnutím Gorenje/MORA MORAVIA a Metrostav/Subterra, k některým rozhodnutím o návrzích na změnu podmínek a závazků ve smyslu čl. III odst. 5 zákona č. 340/2004 Sb. (např. RWE Gas AG/Transgas, ČEZ/5 regionálních distribučních společností), k dalšímu průběhu kauzy nepovoleného spojení KMV/Poděbradka a k jiným zajímavým rozhodnutím. Poznámka k plnění publikační povinnosti Úřadem. Závěry.

Max Rodenbeck

A long walk : a survey of Saudi Arabia

Dlouhá cesta : přehled o Saúdské Arábii

The Economist, January 7th 2006, vol. 378, no. 8459, centr. sect. (12 p.)

Přehled o ekonomice, které se daří "až příliš dobře", o Mekce peněz. Tab., grafy, diagr. Rubrika: Survey [Ec]

Christian Schaudwet

Nirgends dichter

Nikde jinde se města tak dobře nedoplňují

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 3, S. 30, 32-33

Region Twin City Bratislava - Vídeň se může vzhledem k efektivnímu hospodářskému sžívání stát novým motorem růstu střední Evropy. Rakouské investice, slovenské podmínky pro podnikání, vzájemný export. Mapa, grafy. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Wien - Bratislava

S. K. Semenov

O dedollarizaci ruské ekonomiky

O dedolarizaci ruské ekonomiky

EKO, 2005, no. 12, s. 119-127

Analýza kladných a záporných stránek dolarizace ekonomiky. Cesty jejího překonávání v Rusku. - Odkazy.

Régis Colleux, Jean-Claude Lacoste

L'OPEP: chronique d'une mort annoncée?

OPEC: kronika ohlášené smrti?

Problemes économiques, 2005, no 2889, p. 8-10

Tlak poptávky na ropný trh vyvolal návrat k politice kvót. Ale OPEC není oslabena. Naopak se zdá, že by to byla příležitost pro země OPEC zvýhodnit investice kvůli zajištění růstu nabídky, obnovit svou důvěryhodnost tím, že nabídnou zvýšenou transparentnost formou ohlášených hodnot kapacity produkce a, proč ne, stanovit cenu za barel v eurech, neboť 45 % žádostí o import směřujících na Střední východ pochází z Evropy. Rubrika: Dossier : L'ere du pétrole cher, p. 1-29

Partnerství veřejného a soukromého sektoru : Public Private Partnership, PPP

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 51-52, střed. příl. (8 s.)

Soubor článků k problematice projektů PPP. Objasnění pojmů, základní informace o vzniku PPP Centra a Asociace PPP. Možnosti využití prostředků z EU na projekty PPP, o potřebě právního rámce PPP a jeho aplikaci, o uplatnění PPP ve výzkumu a vývoji apod. Připojeny příklady některých projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru v různých zemích světa.

Kevin Morrison and Christopher Brown-Humes

Precious mettle: why the world is daring to get a grip on gold**Pozoruhodná odolnost: příčiny světového zájmu o zlato**

Financial Times, 21.12.2005, no. 35952, p. 11

Cena zlata ve všech hlavních měnách se zvýšila, aniž by nastaly ekonomické podmínky, které obvykle zvyšují poptávku. V článku se nabízejí vysvětlení tohoto jevu, mj. omezení dodávek z těžby v kombinaci s vyhlídkou výrazného nárůstu nákupu zlatých šperků v Číně. Grafy.

Price-setting behaviour in the euro area**Cenové chování v eurozóně**

Monthly bulletin [European Central Bank], November 2005, no. 11, p. 63-74

Článek čerpá z nového průzkumu provedeného Eurosystemem a shrnuje zjištění týkající se cenotvorného chování v eurozóně. Rozebírá, jaké jsou hlavní modely přizpůsobování cen v eurozóně, zda jsou při revidování cen dodržována nějaká pravidla a jaké faktory brání změnám cen. 4 tab., 2 boxy. Odkazy, vysvětl.

Andrew Fight

Rating agencies tighten their grip**Ratingové agentury zesilují své sevření**

The Financial regulator, December 2005, vol. 10, no. 3, p. 52-55

Basilejská dohoda II ještě více posílila postavení ratingových agentur v USA. Nedostatky a rozpory v jejich postavení však neřeší. V článku se upozorňuje na sedm charakteristických rysů ratingových agentur, které vyvolávají pochybnosti, a navrhuje se možnosti nápravy. Vysvětl. - Odkazy.

Robert W. Fogel

Reconsidering expectations of economic growth after World War II from the perspective of 2004**Nové hodnocení prognóz ekonomického růstu po druhé světové válce z perspektivy roku 2004**

IMF staff papers, 2005, Vol. 52, Special issue, p. 6-14

Autor upozorňuje, že většina prognóz hospodářského růstu po druhé světové válce se ukázala být příliš pesimistická, a dokládá tuto historickou zkušenost na konkrétních příkladech. Podobnou tendenci zaznamenává i v předpovědích odborníků z různých disciplín ohledně počátku nového tisíciletí. 5 tab. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: IMF conference in honor of Michael Mussa

G. I. Chanin

Sostojanije i perspektivy rossijskoj ekonomiki v načale XXI veka**Stav a perspektivy ruské ekonomiky na počátku 21. století**

EKO, 2005, no. 12, s. 86-108

Současná ruská makroekonomická statistika; dynamika HDP Ruska za léta 1999-2004 - předběžný odhad; hospodářský rozvoj Ruska v letech 1999-2004; perspektivy ruské ekonomiky; historické zkušenosti Ruska s překonáváním hospodářské zaostalosti; mobilizační scénář rozvoje. 10 tab. Vysvětl. - Odkazy.

Slavoj Czesaný

Specifika hospodářského cyklu ve vybraných tranzitivních ekonomikách

Statistika, 2005, roč. 42, č. 6, s. 489-505

Analýza vývoje hospodářského cyklu ve vybraných tranzitivních ekonomikách (ČR, Maďarsko, Polsko, Slovensko), charakteristika příčin a důsledků výkyvů ekonomické aktivity v letech 1990-2003. 6 tab., 33 grafů. - Angl. abstrakt - 9 lit.

Martin Wolf

The surprises and unexpected pleasures of the past year

Překvapení a nečekané radosti minulého roku

Financial Times, 21.12.2005, no. 35952, p. 13

Hodnocení vývoje světové ekonomiky v r. 2005: dobrý hospodářský růst, zanedbatelný dopad růstu cen ropy a jeho příčiny, proč nenastaly potíže způsobené hojně diskutovanými "nerovnováhami". Grafy, diagr.

Peter Marčan, Konštantín Čikovský

(Trochu) menej hmly vo verejnom obstarávaní

Trend, 2005, č. 48, s. 14-15

Úroveň a účinnost kontroly veřejného zadávání v SR. Přípravované zavedení kauce při podání námítky proti výsledkům soutěže. K novému zákonu o veřejných zakázkách. - Úvod k příspěvku uveden na s. 6 (Akože snaha, akože riešenie).

Andre Kühnlenz, Ulf Sommer

Unternehmen rüsten sich

Podniky se připravují

Handelsblatt, 17.1.2006, Nr. 12, S. 2

Ptačí chřipka; příprava a nouzové plány v německé podnikové sféře a vybraných institucích. Finanční důsledky v případě pandemie odhadl RWI (Porýnsko-Vestfálský institut pro hospodářský výzkum v Essenu) na 25 - 75 miliard EUR. - K tématu podrobněji ve WW, 2006, Nr. 4, S. 42-48. Rubrika: Handelsblatt-Thema

Jiří Havel ; [rozhovor připravili] Libuše Bautzová, Zbyněk Fiala

Vizionář na dobu určitou

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 2, s. 30-33

Rozhovor s novým místopředsedou vlády pro ekonomiku o úkolech, resp. doporučeních hospodářské strategie. Podrobněji k některým bodům strategie, zejména k podpoře vědy a výzkumu. Fot.

Helmut Steuer

Die Volksseele kocht über

Duše národa se bouří

Handelsblatt, 4.1.2006, Nr. 3, S. 3

Trängselskatt (zkušební daň proti dopravní zácpě); zavedení městského mýta ve Stockholmu. Možnosti úhrady mýtného, pokuty. Nesouhlasný postoj občanů. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Růžena Vintrová

What GDP indicators do not tell you: : alternative indicators of economic growth and real convergence

Co neodhaluje ukazatel HDP v ekonomických analýzách : alternativní ukazatele ekonomického růstu a reálné konvergence

Finance a úvěr, 2005, roč. 55, č. 11-12, s. 578-594

Příspěvek poukazuje na limity makroekonomického ukazatele HDP při analýze ekonomického růstu a reálné konvergence v malé otevřené ekonomice. Dokládá nezbytnost jeho doplnění dalšími ukazateli, které by zohlednily nejen objem, ale též strukturální a kvalitativní stránku produkce. V tomto směru se zabývá zejména dopadem změn zahraničněobchodních směnných relací na souhrnné ukazatele reálného důchodu v České republice. 8 tab., 3 grafy. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Statě / Articles

Karel Staněk

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích

Právo a podnikání, 2005, roč. 14, č. 10, s. 5-9

Právní stav v telekomunikacích platný do 30.4.2005, právní stav v elektronických komunikacích platný od 1.5.2005. Principy nové právní úpravy (směrnice ES o regulaci, licencování a oprávnění, o přístupu k síti a propojování, o univerzální službě a právech uživatelů aj.). Zásadní změny vyvolané novým zákonem. Změny zákona č. 127/2005 Sb. Prováděcí právní předpisy k zákonu o elektronických komunikacích. K problematice vzniku a fungování tzv. informační společnosti viz další příspěvky tohoto čísla časopisu, připraveného ve spolupráci s Ministerstvem informatiky.

Zum Preissetzungsverhalten in Deutschland

Price-setting behaviour in Germany

Cenové chování v Německu

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Dezember 2005, Jg. 57, Nr. 12, S. 15-28

Deutsche Bundesbank Monthly report, December 2005, Vol. 57, No. 12, p. 15-27

Příspěvek navazuje na výzkumný projekt centrálních bank eurozóny věnovaný otázkám pružnosti cen a inflační stability a na základě nových mikrodat předkládá důležité výsledky pro Německo. Sleduje např. jak často a jak výrazně dochází ke změnám cen, za jakých okolností nenastane cenové vyrovnání, jaké jsou důvody cenových změn aj. Pozornost věnuje i metodologickým otázkám statistické analýzy. 2 tab., 3 grafy. Pozn. - Součástí příspěvku je vložený box Zur Methode der Clusteranalyse (The cluster analysis method). -- Článek je k dispozici v německé i anglické verzi časopisu.

by Jón R. Blöndal

Market-type mechanisms and the provision of public services

Tržní mechanismy a poskytování veřejných služeb

OECD journal on budgeting, 2005, vol. 5, no. 1, p. 79-106

Charakteristika tržních mechanismů a jejich využívání při poskytování veřejných služeb: outsourcing, partnerství veřejného a soukromého sektoru, používání poukázek. Zkušenosti zemí OECD. Tab., diag., boxy. Pozn. - Bibliogr.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Erweiterungspaket und -strategie der EU-Kommission

Rozšíření EU a jeho strategie podle Evropské komise

Monatsbericht des BMF, Dezember 2005, Nr. 12, S. 67-73

Evropská komise předložila 9. listopadu 2005 soubor opatření týkajících se rozšíření Evropské unie (všeobecnou strategii rozšíření a pravidelné zprávy o postupu příprav kandidátských zemí - Bulharska, Rumunsko, Chorvatsko a Turecko). Uvedený příspěvek stručně představuje hlavní body strategického dokumentu a hodnotí jednotlivé země. Zmiňuje se i o potenciálních kandidátských zemích - Makedonii, Bosně a Hercegovině, Srbsku a Černé Hoře (včetně Kosova). 2 tab., 1 mapa, 1 přehled.

Hans-Friedrich Eckey, Reinhold Kosfeld, Matthias Türck

Intra- und internationale Spillover-Effekte zwischen den EU-Regionen

Intra- and international spillovers across EU regions

Vnitřní a mezinárodní efekty ekonomické nerovnováhy mezi regiony Evropské unie

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, November 2005, Bd. 225, Heft 6, S. 600-621

Příspěvek zkoumá dopady evropské integrace na propojení a spolupráci mezi regiony, které náležejí k různým členským zemím EU. Ukazuje, že dosavadní studie se zabývaly zejména otázkou konvergence nebo divergence mezi regiony. V současné době se s pomocí regresních modelů zkoumají prostorové vazby a závislosti sousedících regionů, které by odůvodnily efekty výskytu ekonomické nerovnováhy mezi některými trhy (regionálně omezenou mobilitu trhu práce, regionální

sítě aj.). 4 tab., 2 grafy, 1 schéma, 1 tab. příl., vzorce. Pozn. - Něm. a angl. res. - Lit. Rubrika: Abhandlungen/Original papers

Bernhard Sinhuber

Vor großen Herausforderungen : wohin entwickelt sich die EU?

Před velkými výzvami : kam směřuje EU?

Report, 2005, Nr. 4, S. 14-15

Autor upozorňuje na otevřené problémy, které v současné době stojí před Evropskou unií a zatěžují rozhodování o budoucím vývoji tohoto integračního seskupení. Jako hlavní problém vidí ztrátu vize řešení globálních výzev a s tím související pokles ochoty ke kolektivnímu a solidárnímu přístupu a zdůrazňování národních zájmů. Rubrika: Themen : Europäische Union

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Robert Z. Aliber

The 35 most tumultuous years in monetary history: shocks, the transfer problem, and financial trauma

35 nejobtížlivějších let v historii měnové politiky: šoky, problémy transferu a finanční trauma

IMF staff papers, 2005, Vol. 52, Special issue, p. 142-159

Autor upozorňuje, že v posledních 35 letech došlo ve světě ke třem velkým vlnám finančních krizí, které vážným způsobem poškodily postižené země a ovlivnily fungování mezinárodního finančního systému. Rozebírá důvody vzniku těchto krizí a jejich další vliv na finanční nestabilitu na konkrétních příkladech šesti vybraných teritorií. Zkoumá, jakým způsobem se vyvíjely kapitálové toky, likvidita, ceny akcií, bankovní sektor atd. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: IMF conference in honor of Michael Mussa

Kristina Jostock

Außenhandel mit der Volksrepublik China und Indien

Zahraniční obchod s Čínskou lidovou republikou a Indií

Wirtschaft und Statistik, 2005, Nr. 11, S. 1205-1208

Článek představuje výsledky obchodních vztahů Německa s Čínou a Indií v posledních letech. Na údajích o vývoji objemu vývozu a dovozu a o jejich struktuře dokumentuje rostoucí význam obou zemí v německém zahraničním obchodě. Od roku 2002 je Čína po USA druhým největším exportním trhem Německa mimo evropský prostor. 4 grafy. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil

Banque de France

Balance des paiements: des résultats contrastés

Platební bilance: kontrastní výsledky

Problemes économiques, 2005, No 2884, p. 22-26

Slabý přebytek francouzského běžného účtu z předchozího roku se v r. 2004 transformoval na deficit stejného řádu jako v předchozím roce (- 4,4 mld. EUR). Je to vysvětlováno především silnějším růstem dovozu ve srovnání s vývozy. Naopak kapitálový účet navázal na přebytek v r. 2004 (+ 1,7 mld. EUR po - 7,7 mld. EUR v r. 2003). Konečně finanční účet potvrdil zlepšení, přebytek vzrostl z 13 mld. na 17,2 mld. EUR. PZI mírně poklesly, vstup kapitálu se zvýšil zvláště vzhledem ke kompenzacím v eurozóně. (Z Výroční zprávy Banque de France.) 6 tab. Rubrika: Le bilan de l'économie française, p. 1-39

Economic and financial relations between the euro area and Russia

Hospodářské a finanční vztahy mezi eurozónou a Ruskem

Monthly bulletin [European Central Bank], November 2005, no. 11, p. 91-99

Článek přináší přehled hospodářského vývoje v Rusku a hospodářských a finančních vztahů mezi eurozónou a Ruskem. Analyzuje faktory, které přispěly k silnému růstu a makroekonomické stabilizaci v Rusku, přičemž se zaměřuje na provádění měnové politiky a klíčové kroky v reformě

bankovního sektoru. Obchodní a finanční vazby mezi eurozónou a Ruskem rovněž v posledních letech zesílily, přičemž je snaha dlouhodobě vytvořit otevřený a integrovaný trh mezi EU a Ruskem. 3 tab., 3 grafy. Odkazy, vysvětl.

William A. Niskanen ; [rozhovor vedli] Kristian Slovák a Ján Záborský

Európska menová únia sa do desiatich rokov rozpadne

Trend, 2005, č. 49, s. 14-16

S ředitelem Cato Institute o výhledu EMU, ohrožení eura krizí důchodového systému (v tom W. Niskanen vidí původ největšího asymetrického napětí) a nízkou mobilitou pracovní síly.

Eric Vergnaud ; sources UNCTAD, BNP Paribas

Foreign direct investment: analysing recent trends

Přímé zahraniční investice: rozbor posledního vývoje

Conjoncture, 2005, no 10, p. 20-37

Přímé zahraniční investice (PZI) byly jádrem globalizace, obchodu a rozvojových tendencí posledních dvacet let. A jak je vidět ze zavedeného postavení mezinárodních monopolů, rozšiřování PZI není žádným novým jevem. Měřením toků ze země původu i do země určení byl zjištěn vrchol zrychlování toku PZI v r. 2000. Stimulujícím faktorem byly hlavně M&A transakce v sektoru informačních a komunikačních technologií. Hlavním zdrojem PZI jsou země OECD, jejichž pozice velmi posílila v r. 2004. Značně vzrostl podíl PZI do rozvojových zemí. Podrobný rozbor je přehledně podložen rozsáhlými tabulkami pro období 1980-2004 a grafy toků PZI (% HDP, podíl skupin zemí na celkovém toku aj.). 4 grafy, 5 tab., příl., vlož. boxy. - Odkazy.

Tomáš Prouza

Hlavně rychlá reakce : globalizace

Euro, 2006, č. 1, s. 58

Autor upozorňuje, že globalizace je fenomén, který rychle mění desítky let vytvářené tradice a nelze jej ignorovat. Dokládá změny ve světovém obchodě, směřování PZI, trhu práce a ukazuje, že mají-li převážit výhody nad nevýhodami, je nutná rychlá schopnost reakce a přizpůsobení. Rubrika: Hyde park

Petr Procházka, Petr Sedláček

Nerovnováha v globální ekonomice sílí

Bankovníctví, 2005, roč. 13, č. 12, s. 19-21

K výročnímu zasedání Mezinárodního měnového fondu a Skupiny Světové banky, které proběhlo v září 2005 ve Washingtonu. Střednědobé cíle a strategie MMF, diskuse o vývoji světové ekonomiky, otázky řešení globálních nerovnováh, rizika pro udržitelnost zdravého růstu, nutnost globálního přístupu k řešení globálních problémů, návrhy jak zvýšit politickou úlohu MMF, postavení dolaru. 1 tab.

Soňa Ferenčíková, Marek Vážan

Nové trendy vo vývoji priamych zahraničných investícií v krajinách strednej a východnej Európy

Ekonomické rozhlady, 2005, roč. 34, č. 4, s. 522-533

Příspěvek hodnotí vývoj přímých zahraničních investic v zemích střední a východní Evropy v letech 1993-2003. Popisuje utváření pozice sledovaného regionu v globálních tocích PZI a faktory, které tuto pozici ovlivňovaly. Zvláštní pozornost je věnována vývoji PZI v roce 2003, kdy došlo k zřetelnému poklesu přílivu PZI do regionu SVE a k důsledkům vstupu nových členských zemí z regionu SVE do EU. 3 tab. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Prehľady, konzultácie

Jozef Sojka

O vplyve jednotnej meny na zahraničný obchod a ekonomiku

Ekonomické rozhlady, 2005, roč. 34, č. 4, s. 407-416

Příspěvek zkoumá, zda platí závěry rozsáhlého výzkumu kalifornské univerzity v Berkeley pod vedením A.K. Rose, týkající se rychlého růstu zahraničního obchodu v zemích se společnou měnou v porovnání se zeměmi, kde společná měna není zavedena. Pomocí ekonometrické analýzy zkoumá růst exportu u 15 zemí EMU a 10 zemí EU a dokládá, že jednotná měna nemá vliv na růst exportu a HDP. Vyšší růst exportu a HDP u zemí EU, které ještě nejsou členy EMU, ovlivňují především přímé zahraniční investice. 11 tab. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Chad P. Bown, Rachel McCulloch

U.S. trade policy and the adjustment process

Obchodní politika USA a proces přizpůsobení

IMF staff papers, 2005, Vol. 52, Special issue, p. 107-128

Příspěvek se zaměřuje na adaptační proces ve Spojených státech, jak vyplývá z aktivního zákonodárství zaměřeného na liberalizaci obchodu (antidumpingové zákony, vyrovnávací cla, ochranná opatření) a z podpůrného programu (Trade adjustment assistance program). Probírá jednotlivé obchodní zákony, upozorňuje na opatření zaměřená na podporu harmonizace amerických norem a norem Světové obchodní organizace a sleduje, jak způsob, jakým jsou tyto normy uváděny do praxe a prováděny, podporuje či naopak nepodporuje změny. 2 tab. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: IMF conference in honor of Michael Mussa

Bohuslav Sobotka

Zdolávání čínské zdi : podpora a ochrana investic

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 51-52, s. 78

K podpisu nové dohody o podpoře a ochraně investic mezi Českou republikou a Čínou, která nahrazuje již nevyhovující původní dohodu z roku 1991. Podrobněji k diskriminačním opatřením, k provádění plateb a k částečné harmonizaci nové dohody s právem EU v člancích o národním zacházení a doložce nejvyšších výhod a převodech plateb.

Podnik a podnikání

Malte Passarge

Aktuelle Fragen zur Auslagerung von Pensionsverpflichtungen mittels Contractual Trust Agreements

Aktuální otázky k vyvedení penzijních závazků prostřednictvím Contractual Trust Agreement

Der Betrieb, 2005, Jg. 58, Heft 50, S. 2746-2750

Podnikové důchody v Německu, Contractual Trust Agreements (CTA), smluvní svěřenecká správa, zajištění penzijních závazků pro případ insolvence. K diskutovaným problémům utváření modelů CTA a jejich stabilitě vůči platební neschopnosti podniku. Odolnost "zdvojené" důvěrnické správy. Požadavky dle práva na vyloučení věci. - Odkazy. Rubrika: Arbeitsrecht

Bernhard Hirsch, Joachim Sandt

Der Beitrag deutscher Aufsichtsräte zu einer verantwortungsvollen Unternehmensführung deutscher Unternehmen : konzeptionelle Überlegungen und empirische Erkenntnisse

Příspěvek německých dozorčích rad k zodpovědnému vedení německých podniků : koncepční úvahy a empirické poznatky

Zeitschrift für Wirtschafts- und Unternehmensethik, 2005, Jg. 6, Heft 2, S. 179-194

Příspěvek analyzuje odpovědnost německých dozorčích rad za dobré vedení podniku. Vychází přitom z údajů empirického výzkumu, který iniciovala rozsáhlá diskuse o "corporate governance" související s vlnou úpadků a špatnými hospodářskými výsledky řady podniků. Rozebírá faktory ovlivňující kvalitu práce dozorčích rad, organizační uspořádání spolupráce dozorčích rad a podnikového

managementu a zvažuje etické důsledky zjištěných výsledků. 7 schémat. Pozn. - Něm. a angl. res. - Lit. Rubrika: Themenschwerpunkt : Ausgewählte Anwendungsfelder

Developments in corporate finance in the euro area

Vývoj podnikových financí v eurozóně

Monthly bulletin [European Central Bank], November 2005, no. 11, p. 75-90

Pro centrální banky je sledování podnikových financí důležitým faktorem pro hodnocení hospodářského vývoje a transmise měnové politiky. V článku se analyzují finanční podmínky, finanční vývoj a stav bilancí nefinančních korporací v eurozóně v posledních 10 letech do konce 2. čtvrtletí 2005. 13 grafů, 2 boxy. Odkazy, vysvětl.

Jan Dědič

Evropská společnost a koncernové právo

Daňový expert, 2005, roč. 1, č. 5, s. 12-16

K možnostem aplikace ustanovení národního koncernového práva na evropskou společnost (SE) a k otázce, jaké národní právo se má použít v případě mezinárodního prvku. Výkladové problémy a varianty řešení.

Miroslav Javor

Globální strategické aliance a akvizice

Acta oeconomica pragensia, 2005, roč. 13, č. 4, s. 20-39

Autor se zaměřuje na analýzu problematiky strategických aliancí a akvizic v současné globální ekonomice. Upozorňuje na závažnost globálních strategických aliancí pro zajištění růstu a konkurenceschopnosti globálně operujících podniků. Zabývá se nejprve nadnárodními korporacemi jakožto subjekty globální strategie. Dále rozebírá odděleně aliance a akvizice a ukazuje problémy spojené s jejich existencí (měření komplexnosti strategických cílů, odhad hodnoty těchto subjektů, specifikace přínosů lokálních firem k celku, vymezení vzájemných vztahů mezi jednotlivými partnery aliance apod.). 1 tab., 4 obr. Pozn. - Slov. a angl. res. - Lit. Rubrika: Hodnota firmy, její měření a řízení

Hana Scholleová

Hodnota investičních projektů jako důležitý faktor hodnoty podniků

Acta oeconomica pragensia, 2005, roč. 13, č. 4, s. 40-61

Autorka se zaměřuje na proces výběru investičních projektů v podniku, včetně volby rozhodovacích metod. Ukazuje nedostatky dosavadních metod používaných při hodnocení investic a zaměřuje se dále na metodu reálných opcí, která je založena na analogii s finančními opcemi. Upozorňuje na obory, které jsou vhodné pro aplikaci reálných opcí, a dále vysvětluje základní parametry figurující v propočtech. Pozornost je věnována i otázce volatility a jejímu měření. 3 tab., 1 obr. Pozn. - Čes. a angl. res. - Lit. Rubrika: Hodnota firmy, její měření a řízení

Eva Kislingerová

Hodnota podniku, její měření a řízení

Acta oeconomica pragensia, 2005, roč. 13, č. 4, s. 10-19

Příspěvek představuje tři základní skupiny metod využitelných pro odhad hodnoty podniku v dnešní praxi a vysvětluje jejich teoretický základ. Dále se zaměřuje především na výnosové metody (metody diskontu cash flow), které patří k nejběžněji využívaným. Pro účely řízení hodnoty podniku dále odvozuje základní činitele mající vliv na výslednou hodnotu (tzv. value drivers / destroyers). 3 obr., vzorce. Pozn. - Angl. a čes. res. - Lit. Rubrika: Hodnota firmy, její měření a řízení

Christoph Kuhner

Interessenkonflikte aus der Sicht der Betriebswirtschaftslehre

Střet zájmů z pohledu podnikové ekonomiky

Zeitschrift für Wirtschafts- und Unternehmensethik, 2005, Jg. 6, Heft 2, S. 138-154

Autor analyzuje problematiku konfliktu zájmů z teoretického pohledu podnikové ekonomiky a doplňuje ji příklady z podnikové praxe. Definuje pojem střetu zájmů a uvádí některé typické projevy možného poškozujícího jednání jak na teoretické, tak na praktické úrovni v podniku. Zvažuje, zda ekonomická věda nabízí dostatek kritérií k rozlišování ještě únosného a již neúnosného střetu zájmů. Dále probírá ekonomické a právní nástroje k potlačení nežádoucích forem střetu zájmů. Pozn. - Něm. a angl. res. - Lit. Rubrika: Themenschwerpunkt : Ausgewählte Anwendungsfelder

Tomáš Chobola

K zákazu finanční asistence akciových společností

Právní rozhledy, 2005, roč. 13, č. 23, s. 867-873

Objasnění pojmu finanční asistence, zákaz finanční asistence v komunitárním právu. Podrobněji o zákazu finanční asistence v českém právu (obchodní zákoník) - je zákaz poskytování finanční asistence výlučný?; legální výjimky ze zákazu; vztahuje se zákaz fin. asistence na banky? Důvody zákazu finanční asistence. Vymezení základních principů budoucí úpravy finanční asistence. Reforma zákazu finanční asistence v komunitárním právu.

Marek Zinecker

Kolik stojí financování vývozních dodavatelských úvěrů?. [3. část] - závěr

Finance magazine, listopad-prosinec 2005, roč. 3, č. 6, s. 24-27

Tato část je věnována otázce, jak zohlednit úrokové náklady spojené s refinancováním dodavatelského úvěru v nabídkové ceně. 3 tab., 1 graf.

Tim Hindle

The new organisation : a survey of the company

Nová organizace : přehled o podniku

The Economist, January 21st 2006, vol. 378, no. 8461, centr. sect. (20 p.)

Změny v organizační struktuře podniku, maticová struktura (na příkladu firmy Philips), restrukturalizace, inovace, znalostní pracovníci, podniková kultura ve stylu společnosti Toyota, nová organizace IBM, týmová spolupráce, výhody a nevýhody spolupráce mezi podniky. Grafy, diagr. Rubrika: Survey [Ec]

Miroslava Bartošíková

Podnikání zahraničních osob prostřednictvím jejich podniku a organizační složky podniku v České republice

Právní rádce, 2005, roč. 13, č. 12, s. 21-28

Úprava podnikání zahraničních osob na území ČR v obchodním zákoníku (§ 21 až § 26), vymezení pojmů, způsoby podnikání zahraničních osob. Náležitosti zápisu podniku a organizační složky podniku zahraniční osoby do obchodního rejstříku. Listiny ukládané do sbírky listin v souvislosti se zápisem podniku a organizační složky podniku zahraniční osoby.

Konrad Handschuch ... [et al.]

Positiv geladen

Pozitivně naladěn

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 1/2, S. 18-21

Podílová účast zaměstnanců v Německu; výhody (pro podniky i zaměstnance) příp. osvobození vyšších mzdových (platových) podílů od daní a sociálních odvodů - zatím se úleva týká jen částky maximálně 135 EUR; zákon o tvorbě majetku. Přehled modelů podílové účasti zaměstnance, které nabízejí podniky v Německu. Tab. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Mitarbeiterbeteiligung

Jiřina Vlková

Produktivitu zvedají zahraniční firmy

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 50, s. 60-61

Ze závěrů analýzy Českého statistického úřadu vyplývá, že v období 2002 až 2004 přispěly k růstu produktivity práce a účetní přidané hodnoty tuzemských nefinančních podniků se sto a více zaměstnanci rozhodujícím způsobem firmy pod zahraniční kontrolou. Grafy.

Marcus Helios, Thomas Strieder

Reform des Genossenschaftsrechts - Wiederbelebung einer guten Idee : bevorstehende Änderungen des Genossenschaftsgesetzes und Einführung der Europäischen Genossenschaft - eine erste Würdigung

Reforma družstevního zákona - oživení dobrého záměru : nastávající změny družstevního zákona a zavedení Evropského družstva - první hodnocení

Der Betrieb, 2005, Jg. 58, Heft 51/52, S. 2794-2799

Návrh reformy německého družstevního práva, přehled plánovaných změn družstevního zákona a jejich významu pro praxi; rozšíření dosavadní podpory o sociální a kulturní účely, obecně prospěšné družstvo. Organizačně právní zjednodušení (zakládání malých družstev, změny finančního hospodaření, vícenásobné hlasovací právo); přehled zpřísněných předpisů. Zavedení Evropského družstva, SCEAG. - Odkazy. Rubrika: Wirtschaftsrecht [B]

Alexander Bělohávek

Režim příplatkové povinnosti společníků : příplatková povinnost společníků společnosti s ručením omezeným nad rámec základního kapitálu podle § 121 obchodního zákoníku

Obchodní právo, 2005, roč. 14, č. 11, s. 2-12

Právní úprava tzv. příplatkové povinnosti, rozhodnutí valné hromady o stanovení příplatkové povinnosti (forma a úhrada příplatku, zproštění příplatkové povinnosti, limity této povinnosti), účelovost příplatku, vztah příplatku k vlastnímu kapitálu, vrácení poskytnutého příplatku společníkům, vztah rezervního fondu a příplatku, příplatková povinnost u jiných typů obchodních společností než u s.r.o., stručné srovnání s jinými právními řády.

Cornelius Welp

Schneller Schutz

Rychlá ochrana

WirtschaftsWoche, 2005, Nr. 52, S. 122, 124-125

Přehled důležitých právních úprav, které se v roce 2006 dotýkají německých podniků. Právo společností (úprava režimu s.r.o. tak, aby byla konkurenceschopnější, realizace evropské směrnice o převzetí podniku, posílení práv menšinových akcionářů). Daňové právo (realizace směrnice o fúzích, zdanění tichých rezerv). Bilanční právo (povinná aplikace účetního standardu IAS/IFRS). Finanční právo (plán zavedení Reits a rozšíření transparentnosti a dozoru nad hedžovými fondy). Kartelové právo (posílení ochrany spotřebitele, plán nové úpravy pokutování). Veřejné právo (přepracování pravidel pro zadávání veřejných zakázek, zjednodušení "ekologického" práva novým ekologickým zákoníkem, REACH, informace o obchodu s emisemi). Pracovní právo (prodloužení zkušební doby na 2 roky, problematika odstupného, antidiskriminační zákon) atd. Rubrika: Unternehmen + Management : Rechtsänderungen 2006

Tomáš Doležil, Bohumil Havel

Squeeze-out trochu jinak

Jurisprudence [EMP], 2005, roč. 14, č. 8, s. 9-15

K uzákonění tzv. nuceného výkupu účastnických cenných papírů neboli vytěsnění menšinových akcionářů a k probíhající diskusi na toto téma. Cílem příspěvku je nahlédnout na tuto problematiku v kontextu vývoje moderního korporálního a komunitárního práva a dále se zabývat vytěsněním z pohledu jeho funkce a účelu, tj. také práva podnikatelských seskupení (koncernu). Návrhy Deváté směrnice obchodních společností (1974/75, 1984). Modernizace evropského práva obchodních

společností (koncernové právo pro Evropu, Druhá směrnice obchodních společností). Směrnice o nabídkách převzetí (č. 2004/25/ES).

Ingo Schneider

Unternehmenserwerb mit Informationen aus einer Due Diligence kein strafbarer Insiderhandel
Při nabytí podniku s pomocí informací z komplexního auditu se nejedná o insider obchod

Der Betrieb, 2005, Jg. 58, Heft 49, S. 2678-2681

Německý zákon ke zlepšení ochrany investora (z 28.10.2004) pozměnil znění zákazu insider obchodů dle § 14 zákona o obchodování s cennými papíry. To vyvolalo diskusi, zda využití poznatků z komplexního auditu konaného v souvislosti s převzetím podniku lze kvalifikovat jako trestný insider obchod. Autor vysvětluje, proč je takové konání beztrestné, např. odkazem na zásady, které vedly k evropské směrnici o zneužití trhu či k povinnosti podnikové kontroly při plánované koupi podniku (německý Corporate Governance Kodex). - Odkazy. Rubrika: Wirtschaftsrecht [B]

Karol Zalai

Vývoj výkonnosti slovenských podniků

Biatic, december 2005, roč. 13, č. 12, s. 5-8

Informace o analyzovaném souboru podniků, vývoj vybraných finančních ukazatelů (1999-2004), externí a interní činitele ROE (rentabilita vlastního kapitálu). V závěru se konstatuje, že zveřejněné údaje vypovídají o konsolidaci finanční situace slovenských podniků a o růstu jejich výkonnosti. 6 tab.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Dan Roberts

America's dilemma: as business retreats from its welfare role, who will take up the burden?

Americké dilema: podniky se zbavují své sociální úlohy - kdo převezme břemeno?

Financial Times, 13.1.2006, no. 35970, p. 11

Americký model sociální politiky se mění. Podniky se vzhledem k rostoucím nákladům snaží zbavit se penzijních a zdravotních závazků, proto se zvyšuje politický tlak na to, aby tyto závazky převzal stát. Přidávají se i velké firmy jako IBM, která má třetí největší penzijní fond v USA, ale svůj program s definovanými dávkami chce zmrazit pro všech 120 000 zaměstnanců. Bude působit na pracovníky, aby přešli k jinému penzijnímu plánu, v němž výplaty dávek závisí na ziskovosti investic. Obdobná situace je i ve zdravotním pojištění. Graf, diagr.

Caspar Dohmen, Rita Lansch

Aufsicht nimmt Versicherer ins Visier

Dozor se zaměřuje na pojišťovny

Handelsblatt, 4.1.2006, Nr. 3, S. 21

Dopad "Solvency II" na životní pojištění v Německu; platnost nových pravidel pro vlastní kapitál pojišťoven od roku 2008 (pro obchody v rámci Evropy). Problematická specifika životního pojištění v Německu. Rubrika: Finanzzeitung

Gustav Figge

Beitrags- und versicherungsrechtliche Änderungen in der Sozialversicherung zum Jahreswechsel 2005/2006

Změny příspěvků a pojistného v oblasti sociálního pojištění na přelomu let 2005/2006

Der Betrieb, 2005, Jg. 58, Heft 50, Beilage Nr. 6 (24 S.).

Podrobně ke změnám v nemocenském, pečovatelském a důchodovém pojištění v Německu. Změny zákonů, zvýšení vyměřovací hranice pro příspěvky, výše jednotlivých příspěvkových sazeb. Podmínky osvobození od příspěvku pojistného (velmi nízký příjem), pojištění studentů, nemocenské a pečovatelské pojištění během pobytu v zahraničí, výše invalidních důchodů. Zákonné důchodové pojištění a zákon k přepracování práva registrovaného partnerství. 22 tab. Rubrika: Beilage

E. Vávrová

The Czech agricultural insurance market and a prediction of its development in the context of the European Union

Český trh zemědělského pojištění a predikce jeho vývoje v podmínkách Evropské unie

Agricultural economics, 2005, Vol. 51, No. 11, p. 531-538

Autorka se zabývá analýzou možných způsobů eliminace rizik ohrožujících zemědělskou výrobu a charakterizuje základní přístupy k omezení nebo odstranění realizace rizik v zemědělství. Zaměřuje se dále na systémy zemědělského pojištění v zemích Evropské unie a na současnou situaci v zemědělském pojištění v České republice. 2 tab., 1 diagr. Pozn. - Angl. a čes. res. - Lit.

Daniel Delhaes

Lernen beim Nachbarn

Učit se od souseda

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 4, S. 28, 30

K plánu reformovat německé zdravotnictví po vzoru Nizozemska: v Nizozemsku začíná fungovat regulovaná soutěž, dozor nad chováním lékařů a pojišťoven budou provádět tři regulační úřady a počítá se se snížením správních nákladů do roku 2007 o jednu čtvrtinu. Od ledna musí být každý občan pojištěn, státní i soukromé nemocenské pokladny jsou rovnocenné při náboru pojištěnců; polovinu příspěvku zaplatí občan (v průměru cca 1000 EUR ročně - nemajetným přispěje stát), druhou polovinu hradí zaměstnavatel formou fixního příspěvku (6,5 % hrubého příjmu zaměstnance). Graf. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Gesundheitswesen

Vinicius Carvalho Pinheiro

Pension funds for government workers in OECD countries

Penzijní fondy pro vládní pracovníky v zemích OECD

Financial market trends, November 2005, no. 89 (2005/2), p. 151-179

V posledních letech lze pozorovat trend k harmonizaci penzijních politik pro pracovníky soukromého a veřejného sektoru a k zavádění profesních doplňkových penzijních fondů pro státní zaměstnance. V mnoha zemích OECD patří tyto fondy mezi největší z hlediska spravovaného majetku a počtu účastníků, na druhé straně však jsou vystaveny určitým rizikům souvisejícím s rozmanitostí úloh státu. Studie analyzuje tato rizika ve světle zkušeností Austrálie, Kanady, Japonska, Nizozemska a Spojených států. 5 tab., 1 box. Vysvětl. - Angl. a fr. res. - Odkazy.

Julie Hrstková

Recept na penzi? : penzijní systémy

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 48, s. 16-19

O chystaných změnách v penzijních systémech v nových i starých členských zemích EU. Současná situace, problémy, možná řešení. K tématu viz i další přísp. z rubriky Sonda na s. 20-21 s názvem Německo a ti druzí, věnovaný problematice důchodových systémů v některých čl. zemích EU - Součástí čl. je příspěvek s názvem Pokrok v mezích systému, který stručně mapuje situaci v přípravě ČR na zásadní reformu penzijního systému. Rubrika: Sonda

Erika Pastoráková

Tendencie zdokonaľovania výkonu dohľadu nad slovenským poistným trhom

Ekonomické rozhlady, 2005, roč. 34, č. 4, s. 515-521

Příspěvek podává celkový přehled o státním dohledu nad pojištěním na Slovensku. Seznamuje s úkoly a významem Úřadu pro finanční trh, s jeho národní a mezinárodní spoluprací (zejm. v rámci Mezinárodní asociace dohledu nad pojištěním - IAIS) a s dopady vstupu Slovenska do EU z pohledu Úřadu pro finanční trh. Upozorňuje též na trend k vytvoření integrovaného dohledu nad finančním trhem. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Prehľady, konzultácie

Orin Kramer

Time for the truth about public pension deficits

Čas na pravdu o deficitech veřejných penzijních fondů

Financial Times, 13.1.2006, no. 35970, p. 13

V souvislosti se stále častějšími otázkami vyvolanými nedostatkem peněz na podnikové penze autor upozorňuje na to, že problém nedostatečného financování je v amerických veřejných penzijních fondech mnohem akutnější.

Try anything once : European insurance

Jednou zkus všechno : evropské pojišťovnictví

The Economist, January 7th 2006, vol. 378, no. 8459, p. 67-68

Novinky v řízení evropských pojišťoven; změny v personální politice; nutnost lepšího řízení investic; nové služby pro klienty; hledání nových trhů; nové předpisy pro kapitálové trhy, které zvýhodňují větší a diverzifikovanější pojistitele. Rubrika: Finance and economics

Eva Kafková, Darina Vološinová, Eva Ducháčková

Vývoj rozhodujících makroekonomických ukazovatelův a komerčního poist'ovnictva v krajinách V4 v letech 1995-2004 : Česká republika

Biatic, november 2005, roč. 13, č. 11, s. 18-21

K vybraným makroekonomickým ukazatelům a k vybraným ukazatelům pojišťovnictví ČR. Vývoj předepsaného pojistného, koncentrace českého pojistného trhu, pojistné plnění a škodovost, technické rezervy a investiční činnost pojišťoven. 7 tab., 1 graf.

Darina Vološinová, Zuzana Bosáková, Eva Kafková

Vývoj rozhodujících makroekonomických ukazovatelův a komerčního poist'ovnictva v krajinách V4 v letech 1995-2004 : Maďarská republika

Biatic, december 2005, roč. 13, č. 12, s. 22-25

Makroekonomické prostředí. Vybrané ukazatele pojišťovnictví, koncentrace maďarského pojistného trhu, pojistné plnění, technické rezervy, investiční činnost pojišťoven. 9 tab., 1 graf. - 4 lit.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Ralph Atkins and Leslie Crawford

Eurozone sees house price rises slowing

Růst cen domů v eurozóně zpomaluje

Financial Times, 16.1.2006, no. 35972, p. 2

Stručná informace o růstu cen domů v eurozóně jako celku i v některých členských zemích. Diagr.

Pavla Schödelbauerová

Kdo má židli a podporu, bydlí : bytová družstva při výstavbě nájemních bytů

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 1, s. 32-34

K zákonu č. 378/2005 Sb., o podpoře výstavby družstevních bytů ze Státního fondu rozvoje bydlení a o změně zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech (zákon o podpoře výstavby družstevních bytů). Kdo může být příjemcem podpory, výše dalšího členského vkladu, předmět činnosti a předmět podnikání bytového družstva, náležitosti žádosti o podporu ze Státního fondu rozvoje bydlení. K tématu viz i další autorčin čl. s názvem Nová úprava podpory výstavby družstevních bytů, Stavební právo - bulletin, č. 4/2005, s. 17-26.

připravila Pavla Schödelbauerová

Nájem a podnájem nebytových prostor

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 50, střed. příl. (8 s.)

Komentář k zákonu č. 360/2005 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor. Podrobně o nejdůležitějších změnách, které se týkají např. vzniku nájmu, práv a povinností účastníků nájemního

vztahu, nájemného a úhrady za služby spojené s nájmem nebytového prostoru, skončení nájmu nebytových prostor apod. Kdy platí občanský zákoník.

Stephen Blumenthal

Reining in Fannie and Freddie

Jak zkrotit Fannie a Freddieho

The Financial regulator, December 2005, vol. 10, no. 3, p. 36-42

Otázka regulace dvou amerických velkých hypotečních společností, Fannie Mae a Freddie Mac; jak by navrhované změny v regulaci mohly ovlivnit jejich hospodaření. Stručný popis historie obou organizací, příslušná legislativa.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Jiří Zukal

Rok 2006: Evropský rok mobility pracovníků

Veřejná správa, 2005, roč. 16, č. 51-52, s. 56-57

Evropský trh práce. Tematické zaměření EU pro rok 2006 se týká mobility pracovníků - tato problematika se má stát jedním z hlavních nástrojů pro splnění cílů revidované Lisabonské strategie. Působení EURES (Evropské služby zaměstnanosti) v mezinárodní mobilitě pracovníků sil. (Paradoxní) zachování platnosti přechodného období pro oblast volného pohybu pracovníků v některých zemích. V tabulce rozdělení zaměstnanosti podle délky trvání zaměstnání u stejného zaměstnavatele v EU. Tab.

Olaf Hübler

Sind betriebliche Bündnisse für Arbeit erfolgreich?

Are in-plant Alliances for Job Security successful?

Jsou podniková Spojenství pro práci úspěšná?

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, November 2005, Bd. 225, Heft 6, S. 630-652

Příspěvek poskytuje ekonometrickou analýzu účinků dohod mezi zástupci zaměstnavatelů a odborů v Německu (Spojenství pro práci), přičemž vychází z výsledků empirického výzkumu jejich úspěšnosti z roku 2003. Stručně charakterizuje Společenství pro práci, jejich uspořádání a oblast působnosti a poměřuje jejich vliv na zaměstnanost a hospodářský vývoj v podniku. Porovnává situaci s podniky bez dohod o zabezpečení práce a vyhodnocuje efektivnost různých opatření a příslibů na dosažení plné zaměstnanosti a ziskovosti podniku. 6 tab., 3 grafy. Pozn. - Angl. a něm. res. - Lit. Rubrika: Abhandlungen/Original papers

Pavel Gertler, Ľubomíra Gertler

Vplyv vybraných dlhodobých faktorov na rast zamestnanosti v Slovenskej republike

Ekonomické rozhlady, 2005, roč. 34, č. 4, s. 483-490

Studie analyzuje základní dlouhodobé faktory omezující růst zaměstnanosti v SR v letech 2003-2004, a to na pozadí strukturálních změn probíhajících ve slovenské ekonomice. Sleduje přitom jak přímé, tak i nepřímé faktory a jejich vliv na kolísavý vývoj zaměstnanosti ve sledovaném období. 1 tab., 4 grafy. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Diskusia [ER]

Maximilian Steinbeis, Klaus Stratmann, Dorit Hess

Wirtschaft fürchtet Mindestlohn : jedes Niedriglohn-Modell hat seine Tücken

Ekonomika se obává minimální mzdy : každý model nízkého platu má své mouchy

Handelsblatt, 10.1.2006, Nr. 7, S. 1, 4

Zaměstnavatelé a ekonomové se bouří proti plánům zavést v Německu minimální mzdu (MM). Nejen že by zákonná MM znamenala další administrativu a náklady pro podniky, ale i pro celou ekonomiku by byla doslova katastrofou, a ještě by zvýšila nezaměstnanost. Režim minimální mzdy ve vybraných

evropských zemích, v grafu MM vybraných zemí EU a USA. K tématu také HB, 9.1.2006, Nr. 6, S. 3.
- Překlad viz toto číslo Informací odborné knihovny MF. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Právo

Lenka Pítrová

Evropská unie flexibilní a dynamická ve světle návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu : (Jsou motory a brzdy integrace dostatečně silné?)

Právník, 2005, roč. 144, č. 12, s. 1329-1342

Analýza některých dynamických prvků Smlouvy o Ústavě pro Evropu. K otázce dělby pravomoci mezi EU a členskými státy (aplikace principu subsidiarity a proporcionality, předběžná kontrola ze strany národních parlamentů, žalobní legitimace národních parlamentů). Dále k doložce flexibility, ke změně rozhodovacího postupu (tzv. přechodová klauzule), k systému tzv. "záchranných brzd" a k posílené spolupráci. K tématu viz další příspěvky tohoto monotematického čísla časopisu - Jak naplnila Smlouva o Ústavě pro Evropu zadání z Laekenu, Čtyři otázky o evropské ústavě, Perspektivy mezinárodního práva soukromého a procesního v Evropské unii aj. - Angl. res.

(PwC)

Hospodářská kriminalita brzdí ekonomický růst firem

Kapitál, leden 2006, č. 1, s. 36-38

Ke studii společnosti PricewaterhouseCoopers nazvané Celosvětový průzkum hospodářské kriminality 2005 (Global Economic Crime Survey 2005), která byla zveřejněna koncem listopadu roku 2005. Nárůst různých typů hospodářské kriminality, nejčastěji uváděné typy podvodů, vztah pachatele vůči poškozené společnosti, pozice pachatele v poškozené společnosti. Náklady spojené s hospodářskou kriminalitou. Způsoby odhalení podvodu. (Zaměřeno na Českou republiku). Grafy. - Součástí čl. je vlož. příspěvek s názvem Metodologie průzkumu.

Erich Deutsch

Insolvenční právo z pohledu nových vývojových tendencí : (přeshraniční konkursní řízení a jeho slučitelnost s akty práva Evropské unie)

Právo a podnikání, 2005, roč. 14, č. 11, s. 18-21

Návrh zákona o úpadku a mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána. K nařízení Rady EU č. 1346/2000 v kontextu uplatňování komunitárního práva. Řešení úpadku finančních institucí. Přeshraniční konkursy v praxi.

Jan Široký

Institut odvolání v novém správním řádu

Daňová a hospodářská kartotéka, 2005, roč. 13, č. 24, s. 15-17

Přípustnost a náležitosti odvolání, odvolací lhůty, účinky odvolání, postup prvoinstančního orgánu, rozhodnutí odvolacího správního orgánu, přezkumné řízení, obnova řízení a nové rozhodnutí. 1 schéma. Rubrika: Právo

Petr Taranda

K podmínkám uznání některých cizích rozhodnutí v návaznosti na insolvenční řízení

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 1, s. 23-26

K nařízení Rady č. 1346/2000, vymezujícímu řadu kolizních norem úpadkového práva, které napomáhají určit, ve kterém státu a podle jakého práva se úpadek soudem nebo příslušným orgánem prohlásí a jaké budou účinky tohoto řízení v rovině hmotněprávní. Blíže o podmínkách uznání zahraničních rozhodnutí ve věci úpadku a také o přechodných ustanoveních nařízení. - 7 lit. Rubrika: Právo

Milan Žák, Petr Vymětal

Když bují korupce

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 48, s. 60-62

Komentář k žebříčku zemí podle Indexu vnímání korupce (CPI), který letos zveřejnila Transparency International. Stručně o získávání dat pro CPI, podrobněji k hodnocení České republiky. Příčiny a dopady korupce v ČR. 1 tab., 1 graf.

Miroslav Růžička

Ke stíhání korupce z pohledu státního zástupce

Trestněprávní revue, 2006, roč. 5, č. 1, s. 1-10

Vymezení pojmu korupce a trestné činy spojené s korupcí v České republice, některé poznatky o stíhání trestných činů spojených s korupcí, korupce jako mezinárodní fenomén. Úvahy nad přijetím interní úpravy státního zastupitelství týkající se stíhání korupce.

Ladislav Jakl

Komunitární ochranná známka zlevňuje, její význam pro podnikání vzrůstá

Daňová a hospodářská kartotéka, 2005, roč. 13, č. 23, s. 31-35

K rozhodnutí Evropské komise podstatně snížit poplatky za přihlašování a udržování platnosti ochranných známek ES (od 1.11.2005), zejména k významu tohoto kroku pro malé a střední podniky. Jak podat přihlášku. K označením, která jsou vyloučena ze zápisu do rejstříku ochranných známek. Námitkové řízení. Rubrika: Hospodářství, obchod, finance

Karel Marek

Smlouva o úvěru

Bulletin advokacie, 2005, č. 11-12, s. 29-32

K pojmu úvěr a k druhům úvěrů. Zásady úvěrování, náležitosti smlouvy o úvěru, úplata, lhůta k uplatnění nároku na úvěr, úroky, vrácení úvěru, zajištění závazku.

Daniel Karzel

Soud pro veřejnou službu Evropské unie

Právní fórum, 2005, roč. 2, č. 11, s. 416-420

Informace o nově zřízeném Soudu pro veřejnou službu Evropské unie. Právní základ, pravomoc, jmenování soudců, funkce a organizace soudu, jednací řád, řízení apod.

Radovan Pala

Veritelia sa budú môcť ľahšie uspokojiť z majetku štatutára dlžníka

Trend, 2005, č. 49, s. 48

Změny nového slovenského zákona o konkurzu a restrukturalizaci, který platí od 1.1. 2006. Stanovení povinností statutářů obchodních společností, vytvoření mechanismu osobní zodpovědnosti statutáře. Zjednodušení situace pro věřitele, kteří vydají opožděný návrh na vyhlášení konkurzu společnosti. Problematické zúžení definice předlužení. Rubrika: Ako podnikat' : servis

Jaroslav Hába, Šárka Švancarová

Věcná břemena a náhrady za ně z pohledu oceňovatele

Právní rádce, 2005, roč. 13, č. 12, s. 10-17

O věcných břemenech (neboli zřizování práv odpovídajících věcným břemenům), která po roce 1989 začala být opětovně frekventovaným pojmem. Pojem náhrada, hodnota (cena), oceňování práv odpovídajících věcným břemenům, ocenění podle účelu (pro daňové účely, pro soudní a veřejnou dražbu, pro uzavření smlouvy apod.), ocenění podle principu (např. výnosové, výnosové modifikované, nákladové). 1 graf, 2 vlož. boxy.

Tomáš Richter

Základní stavební kameny vládního návrhu insolvenčního zákona. Část 1.

Právní fórum, 2005, roč. 2, č. 11, s. 442-447

K vládnímu návrhu zákona o úpadku (srpen 2005). Způsob řešení úpadku a jeho volba, problematika reorganizace.

Zivilprozessordnung : vom 5. Dezember 2005

Občanský soudní řád : z 5. prosince 2005

Bundesgesetzblatt. Teil I, 9. Dezember 2005, Jg. 2005, Nr. 72, S. 3202-3378

Znění novely Občanského soudního řádu z 5. prosince 2005 (Německo). Tab. příloha k § 850c. - Neufassung der Zivilprozessordnung.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Jurisprudence : časopis o evropské, české a slovenské judikatuře a evropském právu (EMP), 2005, roč. 14, č. 8

Na adrese www.jurisprudence.cz jsou k dispozici plná znění judikátů v češtině nebo jednacím jazyce, které byly předmětem komentáře v příslušném čísle časopisu Jurisprudence.

Eurokonformní výklad rámcového rozhodnutí – povinnost nebo nepřipustný soudcovský aktivismus : policejní a justiční spolupráce v trestních věcech : články 34 a 35 SEU : rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/JVV : postavení obětí v trestním procesu : ochrana nezletilých jako svědků při výslechu : účinky nenáležitě transportovaného rozhodnutí : Maria Pupino
rozsudek ESD z 16.6.2005 C-105/03

Světový boj proti terorismu a základní práva chráněná komunitárním právem : rozpor či soulad : společná zahraniční a bezpečnostní politika : boj proti terorismu : zmrazení prostředků : jus cogens : základní práva : Ahmed Ali Yusuf a Al. Barakaat International Foundation v. Rada EU a Komise ES
rozsudek ESD z 21.9.2005 T-306/01

Možnost harmonizovat trestní právo členských států prostřednictvím komunitárního práva – případ politiky ochrany životního prostředí : ochrana životního prostředí : harmonizace trestního práva : právní základ při přijetí normy : trestněprávní sankce : pravomoc ES, čl. 175 SES, čl. 29, 31(e), 34 a 47 SEU : Komise v. Rada EU
rozsudek ESD z 13.9.2005 C-176/03

Posouzení soutěžního úřadu jako „soudu“ oprávněného položit předběžnou otázku ve smyslu článku 234 SES : pojem soud ve smyslu čl. 234 SES : Syfait
rozsudek ESD z 31.5.2005 C-53/03

Judikatura Evropského soudního dvora, 2005, roč. 2, č. 6

Právo duševního vlastnictví : zeměpisná označení a označení původu : pravidla pro označování vína : Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia a Agenzia regionale per lo sviluppo rurale (ERSA) v. Ministero delle Politiche Agricole e Forestali
rozsudek ESD z 12.5.2005 C-347/03

Společná zemědělská politika : Nástroje zaměřené na omezování produkce : zemědělské kvóty z hlediska základních práv : Liselotte Hauer v. Land Rheinland-Pfalz
rozsudek ESD z 13.12.1979 C-44/79

Společná zemědělská politika : Nástroje zaměřené na omezování produkce : zemědělské kvóty z hlediska základních práv : Ralf-Herbert Kühn v. Landwirtschaftskammer Weser-Ems
rozsudek ESD z 10.1.1992 C-177/90

Společná zemědělská politika : Nástroje zaměřené na omezování produkce : zemědělské kvóty z hlediska základních práv : SpA Eridania – Zuccherifici nazionali and SpA Societa Italiana per L'Industria degli Zuccheri v. Ministerstvo zemědělství a lesnictví a Ministerstvo průmyslu a obchodu a SpA Zuccherifici Meridionali
rozsudek ESD z 27.9.1979 C-230/78

Řízení pro porušení Smlouvy (čl. 228 SES) : nesplnění povinnosti členským státem : nesplnění povinností vyplývajících z rozsudku ESD : závažnost a délka porušení práva Společenství : sankce ukládané členským státem : penále : paušální částka : pravomoci Soudního dvora : rybolov : kontrolní povinnosti uložené členským státem : povinnost členských států stíhat porušení předpisů : Komise ES v. Francouzská republika
rozsudek ESD z 12.7.2005 C-304/02

Právní rozhledy, 2005, roč. 13, č. 23

K povinnosti úvěrových institucí nést riziko ze smluv o financování koupě nemovitostí uzavřených mimo obchodní prostory : čl. 95 SES a čl. 1 až 5 a 7 směrnice č. 85/577 : rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesl Landgericht Bochum (Německo) : Elisabeth a Wolfgang Schulte v. Deutsche Bausparkasse Badenia AG
rozsudek ESD z 25.10.2005 C-350/03

K povinnosti úvěrových institucí nést riziko ze smluv o financování koupě nemovitostí uzavřených mimo obchodní prostory : čl. 95 SES a čl. 1 až 5 a 7 směrnice č.85/577 : rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesl Hanseatisches Oberlandesgericht Bremen (Německo) : Crailsheimer Volksbank eG v. Klaus Conrads a spol.
rozsudek ESD z 25.10.2005 C-229/04

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 1

K důsledkům nepřevzetí cizojazyčné soudní písemnosti : čl. 8 nařízení č. 1348/2000 : rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesl Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemsko) : Götz Leffler v. Berlin Chemie AG
rozsudek ESD z 8.11.2005 C-443/03

Soudní rozhledy, 2005, roč. 11, č. 12

Zákaz nošení rudé pěticípé hvězdy je mimo rámec komunitárního práva : předběžná otázka předložená ze strany Fővárosi Bíróság (Maďarsko) : Attila Vajnai
Usnesení čtvrtého senátu SDES z 6.10.2005 C-328/04

Správní právo, 2005, roč. 38, č. 6

Rozsah legislativních pravomocí Společenství v oblasti trestního práva – pravomoc harmonizovat trestní sankce v oblasti životního prostředí na základě čl. 3 odst. 1 písm. 1 SES a čl. 174 – 176 SES : Komise ES v. Rada EU

rozsudek ESD z 13.9.2005

C-176/03

Žaloba pro porušení povinnosti vyplývající ze Smlouvy členským státem : zákaz diskriminačního zdanění : čl. 90 SES : presumpce legality sekundárního právního aktu Společenství : harmonizace sazby spotřebních daní : Směrnice Rady EU 92/83/EHS ze dne 19.10.1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů : Komise ES v. Řecká republika : dozorčí žaloba Komise ES na Řeckou republiku : Ouzo

rozsudek ESD z 5.10.2004

C-475/01

Článek 2 SES, článek 90 SES (bývalý článek 95) : spotřební daně : zákaz vnitřního otevřeně nebo skrytě diskriminačního zdanění : přímá a nepřímá ochrana domácí výroby : podobný a zaměnitelný výrobek a stanovení kritérií zaměnitelnosti : dozorčí žaloba Komise ES v. Spojené království Velké Británie a Severního Irsku : Pivo a víno

rozsudky ESD z 27.2.1980 a z 12.7.1983, ECR 1980, 417, ECR 1983, 2265 C-170/78

Směrnice 83/189/EHS : postup poskytování informace v oblasti technické standardizace, technických norem : přímý účinek směrnice : aktivní legitimace k uplatnění přímého účinku směrnice : předběžná otázka, kterou vznesl Okresní trestní soud v Maastrichtu – Nizozemsko v. J.M. Lemmens

rozsudek ESD z 16.6.1998

C-226/97

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Jiří Mrázek

Cenové indexy zahraničního obchodu a jejich využití pro deflaci

Statistika, 2005, roč. 42, č. 6, s. 529-535

Indexy cen dovozu a vývozu zboží, váhové schéma indexu, sledování cen pro index, typy počítaných indexů, aktualizace cenového indexu, vybrané cenové indexy služeb v zahraničním obchodě, cenové indexy "unit value", užití cenových indexů pro výpočet ukazatelů ZO ve stálých cenách, deflování ve statistice ZO, deflování v praxi ČSÚ, deflování v národních účtech.

Simone Nischalke

Kostenstrukturstatistik bei audiovisuellen Dienstleistungen

Statistika struktury nákladů u audiovizuálních služeb

Wirtschaft und Statistik, 2005, Nr. 11, S. 1188-1195

Spolkový statistický úřad v Německu provedl v roce 2002 první statistické šetření o struktuře nákladů v oblasti audiovizuálních služeb (výroby filmů a videa, jejich pronájmu, nákladů na provoz kin a na výrobu rozhlasových a televizních programů). Příspěvek vysvětluje metodický koncept šetření, jeho přípravu a provedení. Dále seznamuje s výsledky šetření pro jednotlivé obory a srovnává též náklady soukromých a veřejnoprávních podniků. 3 tab., 7 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil

Thomas Körner, Iris Meyer, Hartmut Minkel, Ulrike Timm

Leben in Europa - die neue Statistik über Einkommen und Lebensbedingungen

Život v Evropě - nová statistika o příjmech a životních podmínkách

Wirtschaft und Statistik, 2005, Nr. 11, S. 1137-1152

Příspěvek přehledně seznamuje s cíli, metodickou základnou, přípravou a realizací statistického zjišťování postupu boje proti chudobě v zemích EU, vypracovávaného jednou ročně v rámci statistik EU o příjmech a životních podmínkách (EU-SILC). Implementace tohoto programu v Německu probíhá pod názvem LEBEN IN EUROPA a s předložením výsledků šetření se počítá v polovině roku 2006. Zvažují se též budoucí možnosti využití harmonizovaných dat získaných v rámci EU-SILC. 2 schémata, 2 přehledy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil

Ralf Droßbard

Neuer Konjunkturindikator: der vierteljährliche Arbeitskostenindex

Nový ukazatel konjunktury: čtvrtletní index pracovních nákladů

Wirtschaft und Statistik, 2005, Nr. 11, S. 1168-1174

Spolkový statistický úřad zavedl v červnu 2005 nový ukazatel čtvrtletního vývoje pracovních nákladů v Německu - index pracovních nákladů. Příspěvek seznamuje s novým ukazatelem a představuje první výsledky těchto statistik. Nabízí též srovnání německých dat s obdobnými údaji z ostatních členských zemí EU. 1 tab., 7 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil

Jaroslav Jílek

Poznámky k interpretaci výsledků měření změn hladiny spotřebitelských cen

Statistika, 2005, roč. 42, č. 6, s. 520-528

K vypovídacím vlastnostem indexu spotřebitelských cen (ISC) a k jeho revizi. Pojetí ISC, "národní" ISC a harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP), zvláštnosti národního pojetí, aplikace Laspeyresovy formule cenového indexu, přepočty peněžních ukazatelů do dřívější cenové hladiny - statistické deflace, zřetel na výskyt placené služby namísto služby poskytované bezplatně. - Angl. abstrakt - 5 lit.

Jozef Chajdiak

Spôsobilosť hospodárskej politiky udržať deficit štátneho rozpočtu do 3 % HDP

Ekonomické rozhľady, 2005, roč. 34, č. 4, s. 479-482

Autor se zabývá indexem způsobilosti CPL při sledování způsobilosti hospodářské politiky dodržet deficit státního rozpočtu do 3 % HDP. Vysvětluje konstrukci indexu a na konkrétních údajích o HDP a saldu státního rozpočtu Slovenské republiky vypočítává hodnotu indexu pro SR ve výši -0,05. Podle uvedené klasifikace tato hodnota představuje nedostatečnou schopnost příslušného procesu dodržovat předepsané parametry. 1 tab., vzorce. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Diskusia [ER]

Účetnictví

Joachim Bode, Georg Thurnes

Betriebliche Altersversorgung im internationalen Jahresabschluss

Podnikové starobní zabezpečení v mezinárodní roční závěrce

Der Betrieb, 2005, Jg. 58, Heft 50, S. 2701-2704

Aplikace mezinárodních účetních standardů v německých podnicích (kótovaných na amerických burzách) k 31.12.2005 a oceňování důchodových závazků podniku. Určování účetního úroku, zohlednění dynamiky příjmů a důchodů, přihlídnutí ke specifikům podniku při stanovení důchodového trendu, avizo "přibližování" oceňovacích postupů v rámci konvergenčního projektu mezi IFRS a US-GAAP. 4 tab. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Miroslav Brabec

České účetní standardy - oproti minulosti něco nového?. 12. [tj. 11.] část - dokonč.

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2005, č. 25-26, s. 1-7

Komentář k ČÚS č. 021 - Vyrovnání, nucené vyrovnání, konkurz a likvidace a k ČÚS č. 022 - Inventarizace majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby. Stručně o důvodech vynechání standardů č. 020 a č. 023. Rubrika: 2 - Aktuální informace, s. 73-79

Karlheinz Küting

Der Geschäfts- oder Firmenwert als Schlüsselgröße der Analyse von Bilanzen deutscher Konzerne : eine empirische Analyse zur HGB-, IFRS- und US-GAAP-Bilanzierung

Tržní hodnota podniku či goodwill jako klíčová veličina analýzy zaměřené na bilance německých koncernů : empirická analýza bilancování podle HGB, IFRS a US-GAAP

Der Betrieb, 2005, Jg. 58, Heft 51/52, S. 2757-2765

Bilancování GoF v Německu; k výsledkům analýzy věnované významu tržní hodnoty podniku či goodwillu při bilancování koncernů dle HGB, IFRS a US-GAAP a k vlivu aplikace mezinárodních účetních standardů na bilancování GoF. Určující faktory výše obchodní či firemní hodnoty. Význam metody Pooling-of-Interests. Impairment-only-Approach. Schéma, 7 tab. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Thomas M. Fischer, Elisabeth Klöpfer

Human Resource Reporting : neue Anforderungen an die Berichterstattung von Unternehmen

Výkazování lidských zdrojů : nové požadavky na výkazy podniků

Der Betrieb, 2005, Jg. 58, Heft 50, S. 2704-2707

Povinnost (externího) výkaznictví Human Resource, resp. údajů o zaměstnancích platí pro hospodářský rok po 31.12.2004. Přehled nových pravidel, příklady Human Resource Reporting (HRR), význam HRR. HRR v bilancování podle IFRS a US-GAAP. 2 tab., 2 grafy. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Vladimír Hruška

IAS/IFRS - požadavky na zveřejňování. (5), IAS 17 - Leasingy

Účetnictví, 2005, č. 12, s. 49-51

IAS 17 z hlediska požadavků na zveřejňování. Finanční a operativní leasing u nájemce a u pronajímatele.

Josef Jílek

Jak hluboká je americká penzijní díra? Co na to účetnictví?

Účetnictví, 2005, č. 12, s. 37-45

Americký penzijní systém z hlediska účetnictví. K nátlaku správců fondů na prezidenta Bushe, aby fungující sociální zabezpečení jako stabilní prvek amerických penzí bylo potlačeno a nahrazeno špatně hospodařícími penzijními fondy. Tři pilíře amerického penzijního systému. Penze podle US GAAP. Penze podle IFRS (účetnictví penzijních plánů, účetnictví zaměstnavatelů). 1 tab.

Georg Lanfermann

Modernisierte EU-Richtlinie zur gesetzlichen Abschlussprüfung

Modernizovaná směrnice EU k zákonné revizi závěrky

Der Betrieb, 2005, Jg. 58, Heft 49, S. 2645-2650

Profesní právo v EU, modernizovaná směrnice EU k auditu, resp. výkonu státních auditorů. Ustanovení pro všechny zákonné auditory (přístup k profesi auditora, další vzdělávání, vzájemné uznávání profesní kvalifikace, registrace, zásady etiky a povinnost mlčenlivosti, nezávislost auditora, standard auditu, záznam o potvrzení, externí kontrola kvality atd.). Zvláštní ustanovení pro auditory podniků ve veřejném zájmu (transparentní zpráva, nezávislost a rotace, cykly kontrol kvality, povinné zřízení Audit Committee). Profesní dozor a kooperace v rámci EU a se třetími zeměmi. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Libor Vašek

Novinky a aktuální procesy v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví. [4. část]

Účetnictví, 2005, č. 12, s. 83-86

Informace o diskusním materiálu s názvem Management Commentary, který v říjnu vydala IASB a jehož cílem je posílit postavení IASB při tvorbě finančních komentářů vedení účetní jednotky (které jsou součástí výročních zpráv). Dále o otevření krátkodobého konvergenčního projektu týkajícího se vzájemných nákladů a o přípravě novelizace IAS 1 - Prezentace účetní závěrky. 1 schéma.

Jan Fanta

Poradíte si s paragrafem 404? : účetní výkaznictví

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 50, s. 40-41

K důvodům přijetí zákona Sarbanes-Oxley v USA v roce 2002 a k zavedení systému vnitřních kontrol podle § 404 tohoto zákona. Podrobněji k některým požadavkům zákona a k dosavadním zkušenostem s jejich plněním.

Petr Plesnivý

Povolenky na emise skleníkových plynů

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, prosinec 2005, č. 4, s. 1-4

K otázce účtování o povolenkách na emise skleníkových plynů. Objasnění termínů, výklad problematiky podle vyhlášky č. 401/2005 Sb. Jak se povolenka na emise ocení, jak zaúčtovat bezúplatné nabytí povolenky prvním provozovatelem, odepisování povolenek a další otázky. Tab.

Účetní TIP

č. 1-2/2006

Mezinárodní účetní standardy - IAS 1 - Sestavování a zveřejňování účetní závěrky (1. část).

K problematice podpisování a schvalování účetní závěrky. Český účetní standard č. 002 - Otevírání a uzavírání účetních knih. Postřehy z daňové a účetní praxe - neprokázaný dodavatel. Základní sazby stravného v cizí měně pro rok 2006. Komentář k novele zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů - 1. část.

č. 3/2006

Pohled auditora na některé chyby při zpracování účetní uzávěrky a závěrky. Mezinárodní účetní standardy - IAS 1 - Sestavování a zveřejňování účetní závěrky (2. část.). Novela zákona o DPH platná od 1.1.2006. Komentář k novele zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (2. část).

č. 4/2006

Český účetní standard č. 003 - Odložená daň. Postřehy z daňové a účetní praxe - oceňování zásob. EPO - elektronické podání pro daňovou správu (1. část).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 2/2006

IAS 1 - Sestavování a zveřejňování účetní závěrky (2.). Analytické a podrozvahové účty - pravidla vedení. Opravné položky k pohledávkám.

Veřejná správa

Donata Riedel

Der Zauberer Steinbrück braucht noch viele gute Tricks

Kouzelník Steinbrück potřebuje ještě mnoho dobrých triků

Handelsblatt, 16.1.2006, Nr. 11, S. 10

Peer Steinbrück; osobní a pracovní profil nového německého ministra financí. Sanace spolkového rozpočtu, úsporná politika, podpora reformního trendu A. Merkelové "po malých krůčcích" (event. pochybení lze snáze korigovat, než v případě zásadní, ale nesprávně směřované reformy). Rubrika: Report [HB]

Veřejné finance. Rozpočet

Jan Kinšt

Audit unijního hospodaření : Evropský účetní dvůr

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 49, s. 42-44

K výroční zprávě Evropského účetního dvora (2004), která opět upozorňuje na nedostatky jak v systému řízení, tak kontroly. Podrobně o struktuře unijního rozpočtu, o reformě účetnictví EU, o výdajích na Společnou zemědělskou politiku a na strukturální operace, o tzv. vnějších akcích a také o odhalených defraudacích. 1 graf. - Součástí čl. je stručný příspěvek s názvem Výroční zpráva na webu.

Bevölkerungsalterung und Staatsausgaben: Vorbereitung neuer Langfristrechnungen für die Mitgliedstaaten der EU

Stárnutí obyvatelstva a státní výdaje: příprava nových dlouhodobých účtů pro členské země EU

Monatsbericht des BMF, Dezember 2005, Nr. 12, S. 61-65

V rámci zkoumání dopadu demografických změn na veřejné rozpočty v dlouhodobé perspektivě je v rámci EU připravován projekt harmonizovaných účtů na evropské úrovni do roku 2050. Metodické postupy a modelové zpracování schválil hospodářskopolitický výbor EU v listopadu 2005. Uvedený příspěvek shrnuje a hodnotí důležité body obsáhlého dokumentu, který byl v tomto směru vypracován (The 2005 EPC projections of age-related expenditure: agreed underlying assumptions and projection methodologies). 1 schéma. Pozn.

Dirk-Jan Kraan and Michael Ruffner

Budgeting in Switzerland

Rozpočtový proces ve Švýcarsku

OECD journal on budgeting, 2005, vol. 5, no. 1, p. 37-78

Švýcarský rozpočtový systém je ovlivňován třemi faktory: politickým prostředím, pravidlem o nezadlužování a povahou federálního rozpočtu jako transferního rozpočtu. Politické prostředí se vyznačuje přímou demokracií, konsenzem a federalismem. Pravidlo o nezadlužování vyžaduje vyrovnané rozpočty. A konečně z charakteru federálního rozpočtu mj. vyplývá, že jen čtvrtinu celkových federálních výdajů vynakládá federální vláda a zbytek je převáděn na nižší úroveň vlády a do fondů sociálního zabezpečení. V článku jsou popsány jednotlivé prvky švýcarského rozpočtového procesu. Tab., grafy, diagr., boxy. Pozn. - Lit.

Bohuslav Sobotka ; [rozhovor připravili] Julie Hrstková, Zbyněk Fiala

Co bude s přebytkem

Ekonom, 2005, roč. 49, č. 48, s. 38-40

Rozhovor s ministrem financí o rozpočtových rezervách, o možnostech čerpání z evropských fondů a o změnách daní. Fot.

Cries and gestures : the European Union summit

Výkřiky a gesta : summit Evropské unie

The Economist, December 24th 2005, vol. 377, no. 8458, p. 33-34

Dosažená dohoda o rozpočtu EU neřeší žádnou otázku ohledně budoucího vývoje. Od vstupu nových členů v r. 2004 šlo o první šanci jak přehodnotit výdaje EU, ale rozpočet zrcadlí silné upřednostňování jen postupných změn. K reformě Společné zemědělské politiky zřejmě dojde až v r. 2013. K problematice rozpočtu EU viz i článek na s. 12 pod názvem Brussels fudge, který kritizuje postup Tonyho Blaira. Diagr.

by Robert Anderson

Czech bank governor warns on spending

Guvernér ČNB varuje před utrácením

Financial Times, 3.1.2006, no. 35961, p. 3

Informace o názoru guvernéra ČNB Zdeňka Tůmy na výdajové plány vlády, které by podle něj mohly ohrozit přijetí eura.

Ergebnisse der Steuerschätzung vom 2. bis 3. November 2005

Výsledky daňových odhadů z 2.-3. listopadu 2005

Monatsbericht des BMF, November 2005, Nr. 11, S. 49-51

Příspěvek seznamuje s výsledky 126. zasedání pracovní skupiny ("Steuerschätzungen") zaměřené na odhady daňových příjmů spolkového státu, zemí a obcí v Německu v roce 2005 a 2006. Srovnává výsledky odhadů z května 2005 a rozebírá příčiny případných odchylek. Přehledně uvádí též vývoj hlavních daní. Upozorňuje na zřetelný nárůst daňových příjmů obcí, zatímco spolkový stát má mít v roce 2006 příjmy o 1 mld. EUR nižší, než uváděl květnový odhad. 1 tab. Pozn. Rubrika: Analysen und Berichte

Teresa Curristine

Government performance: lessons and challenges

Hospodaření vládního sektoru: poučení a výzvy

OECD journal on budgeting, 2005, vol. 5, no. 1, p. 127-151

Článek se zaměřuje na snahy zemí OECD zavést výkonové nebo výsledkové rozpočtování a řízení. Na základě dat OECD a Světové banky zkoumá trendy a postupy zemí, rozebírá otázku odpovědnosti vůči veřejnosti a zdůrazňuje význam jednotného postupu za celý vládní sektor. Upozorňuje rovněž na limity výkonového rozpočtování a řízení výkonů i na problematiku měření a efektivního užívání informací o výkonech. Tab., diagr. Vysvětl. - Odkazy.

Torben M. Andersen

Is there a role for an active fiscal stabilization policy?

Jaká je úloha aktivní fiskální stabilizační politiky?

CESifo Economic studies, 2005, Vol. 51, No. 4, p. 511-547

Studie analyzuje potřebu a rozsah aktivní fiskální stabilizační politiky. Vysvětluje nejprve mechanismus umožňující aktivní působení fiskální politiky v krátkodobém pohledu. Dále se zaměřuje na nástroje fiskální politiky (výdaje, daně) a sleduje jejich efektivnost ve vztahu k finančnímu trhu. Věnuje se též vlivu očekávání na dopady fiskální politiky, roli automatických stabilizátorů aj. Vzorce, 2 přílohy. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Ivana Pařízková

Nedaňové příjmy rozpočtů obcí

Daně, 2005, roč. 13, č. 12, s. 10-16

Příjmy z vlastní správní činnosti, z vlastního podnikání a z mimorozpočtových fondů obce. Příjmy - pokuty sankční povahy. Uživatelské poplatky. Ostatní nedaňové příjmy rozpočtu obce.

Petr Zahradník, Jan Jedlička

Postaru, ale přece

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 1, s. 50-52

Komentář k finanční perspektivě EU na léta 2007-2013. Autoři podotýkají, že sice neodpovídá výzvám 21. století, přesto je dobře, že byla schválena. Odhadovaná čistá pozice ČR v uvedených letech. 2 tab.

Zdeněk Tůma

Proč ČNB zvolila varovný tón

Hospodářské noviny, 2.1.2006, roč. 50, č. 1, s. 8

Guvernér České národní banky stručně upřesňuje důvody, které ho vedly k poněkud ostřejším výrokům ohledně vývoje fiskální politiky a návrhů nových mandatorních výdajů, které jsou v různých fázích legislativního procesu. Dochází k závěru, že případným schválením těchto návrhů bude ohrožena stabilita veřejných financí.

by Allen Schick

Sustainable budget policy: concepts and approaches

Udržitelná rozpočtová politika: koncepce a přístupy

OECD journal on budgeting, 2005, vol. 5, no. 1, p. 107-126

Obavy o fiskální udržitelnost jsou vyvolávány očekávaným stárnutím obyvatelstva v zemích OECD a pravděpodobným nárůstem vládních výdajů na důchody a zdravotnictví. V článku se rozebírají různé dimenze fiskální udržitelnosti: solventnost, růst, stabilita a spravedlnost. V další části se popisují způsoby analýzy udržitelnosti a možnosti začlenění výsledků analýzy do rozpočtového procesu. - Odkazy.

Władysław Bogdan Szyber

Zmiany i zróżnicowanie funkcji redystrybucyjnych finansów publicznych

Změny v přerozdělovacích funkcích státních financí

Ekonomista, 2005, nr. 6, s. 750-768

Článek je zaměřen především na analýzu vývoje státních financí ve vybraných zemích. Změny pozorované v rozvoji státních financí potvrdily platnost Wagnerova zákona o tom, že státní výdaje rostou rychleji než společenský produkt. Růst veřejných výdajů ve srovnání s HDP byl pozorován ve všech rozvinutých zemích, ale se znatelnými rozdíly. Byly rozlišeny tři skupiny zemí: s vysokým, středním a nízkým podílem veřejných výdajů na HDP. Co se týče přerozdělovací funkce státních financí, je zdůrazněna skutečnost, že stupeň jejího využívání ve sledovaných zemích je odlišný. Také se ukazuje, že v procesu přerozdělování hrají výdaje významnější roli než důchody. 4 tab. - Angl. a rus. res. - Bibliogr. Rubrika: Artykuły

Zdravotnictví

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (Arzneimittelgesetz - AMG) : vom 12. Dezember 2005

Zákon o zacházení s léky (Zákon o lécích) : z 12. prosince 2005

Bundesgesetzblatt. Teil I, 15. Dezember 2005, 2005, Nr. 73, S. 3394-3469

Znění novely zákona o lécích z 12. prosince 2005 (Německo). Definuje pojem léku, účinné látky, vymezuje požadavky kladené na vyráběná léčiva. Stanoví povinnost schválení léků a jejich registrace, zajištění kvality léků a její kontrolu, ručení za škody způsobené léky atd. Pozn. - Lit.

High anxiety : the NHS's financial difficulties

Silné znepokojení : finanční potíže Národní zdravotní služby

The Economist, December 24th 2005, vol. 377, no. 8458, p. 47-48

Reforma britské Národní zdravotní služby (NHS) je stále naléhavější. Rozpočet NHS se sice od r. 1998-1999 zdvojnásobil, ale výsledky hospodaření ukazují na čistý deficit ve výši 620 mil. GBP v r. 2005. Reformy mají za cíl výrazné zvýšení efektivity poskytování zdravotní péče a větší zapojení soukromého sektoru. Diagr.

Jacob Weisberg

Prescription for a healthcare fiasco

Předpis na fiasko zdravotnictví

Financial Times, 19.1.2006, no. 35975, p. 13

Článek obsahuje kritiku amerického programu na dotování nákladů na předpisy léků pro starší občany, který začal platit od 1. ledna 2006. Medicare D, jak je program nazýván, je příliš složitý. Odhad nákladů na tento plán se oproti původním předpokladům zdvojnásobil: v příštím desetiletí by jejich celková výše měla dosáhnout více než 1 000 mld. USD.

Zemědělství

Torsten Blumöhr

Daten zur Entwicklung des ländlichen Raums - Neue Merkmale in der Agrarstrukturerhebung

Data o vývoji venkovského prostoru - nové zaměření při statistickém šetření agrární struktury

Wirtschaft und Statistik, 2005, Nr. 11, S. 1196-1204

Příspěvek seznamuje se zavedením souboru doplňujících ukazatelů o zemědělských podnicích s doplňujícími činnostmi ("dodatečné činnosti v podniku") do statistických šetření agrární struktury v Německu. Ukazuje příspěvek multifunkčních zemědělských podniků k celkovému hospodářskému rozvoji regionu. Jde např. o využívání potenciálu podniků v oblasti cestovního ruchu a volnočasových aktivit, řemeslné výroby, zpracování dřeva, ekologie aj. 4 tab., 3 schémata. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil

Životní prostředí

Eva Romančíková

Životné prostredie a ekonómia

Ekonomické rozhľady, 2005, roč. 34, č. 4, s. 468-478

Příspěvek se zabývá ekonomickými aspekty ochrany životního prostředí. Zjišťuje, jak se vyvíjel přístup ekonomické teorie k této problematice, jaký analytický aparát nabízí v současné době

ekonomika životního prostředí, rozebírá pojem environmentální zátěž ekonomiky. Pozornost je věnována též environmentální politice a jejím principům a problematice ochrany životního prostředí v Evropské unii. 1 schéma, 2 grafy, pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Diskusia [ER]

Životní úroveň

INSEE

Confirmation de la croissance des revenus et de la consommation

Potvrzení růstu příjmů a spotřeby

Problemes économiques, 2005, No 2884, p. 17-21

V r. 2004 hrubý disponibilní příjem domácností vzrostl o 3,2 % v ročním průměru (proti + 1,7 % v r. 2003). Toto zlepšení je důsledkem menší dynamiky fiskálního a sociálního přerozdělování a citelného obratu vývoje důchodu z majetku. V r. 2005 se růst hrubého disponibilního příjmu stabilizoval na 3,2 %. Obdobný vývoj se projevil ve spotřebě: po zrychlení v r. 2004 (+ 2,3 % ve srovnání s + 1,6 % v předchozím roce) je očekávána stabilizace za r. 2005 (+ 2,2 %). Protože nedošlo ke znatelnému zvýšení kupní síly, francouzské domácnosti daly v r. 2005 přednost úsporám a investicím před spotřebou. (Z údajů francouzského statistického úřadu.) 4 grafy, 4 tab. - Lit. Rubrika: Le bilan de l'économie française, p. 1-39

Henri Fraisse ; source INSEE, OCDE, Banque de France

Du nouveau sur le taux d'épargne des ménages français?

Znovu o míře úspor francouzských domácností ?

Problemes économiques, 2005, no 2889, p. 40-48

Zatím co míra úspor klesala v období 1994-2003 ve většině zemí OECD, ve Francii se ustálila na hodnotě cca 16 %. Později nicméně mírně poklesla, ale mezinárodní srovnání ji stále řadí do průměru v eurozóně a vysoko nad USA či Velkou Británií. Autor předkládá analýzu faktorů určujících míru francouzských úspor na základě teoretických i empirických prací. Klade důraz především na odchylku mezi teoretickou mírou úspor a údajem z pozorování v období let 2000-2003. Konečný model vysvětluje vývoj míry úspor jako důsledek vývoje bohatství, koeficientu závislosti, příjmů, inflace, reálných kurzů a veřejných deficitů. V grafech např. míra úspor podle věku, poměr závislosti nezletilých a starších 65 let na produktivní vrstvě, struktura finančního bohatství domácností, míra úspor domácností a mezinárodní srovnání v jednotlivých letech období 1960 - 2004 a modelové simulace, v tabulkách určující faktory a proměnné - jejich změny a příspěvek k vývoji míry úspor v období 1981-2004. 8 grafů, 5 tab. - Bibliogr.

Anna Vladová

Sklon k spotřebě v sektore domácností na Slovensku

Politická ekonomie, 2005, roč. 53, č. 6, s. 781-791

Metodické vymezení sklonu ke spotřebě (1993-2004), faktory posilování sklonu ke spotřebě, financování soukromé spotřeby z disponibilního důchodu. 5 grafů, 2 vlož. boxy. - Angl. abstrakt - Lit.

Ostatní

Martin Wolf

America failed to calculate the enormous costs of war

Amerika si nedokázala spočítat obrovské náklady na válku

Financial Times, 11.1.2006, no. 35968, p. 15

Jaké jsou skutečné náklady na válku v Iráku a jaké byly původní odhady. Podrobná analýza vychází ze studie autorů Lindy Bilmesové a Josepha Stiglitze (viz přesný pramen) a přináší ohromující čísla. Tab.

Caveat investor : financial literacy**Ať si dá investor pozor : finanční gramotnost**

The Economist, January 14th 2006, vol. 378, no. 8460, p. 71-72

Řada zaměstnavatelů v USA přenáší na své zaměstnance více odpovědnosti za spoření na důchod. Stejně tendence lze pozorovat i v Británii. Tato změna však nastoluje důležitou otázku, nakolik mají lidé, kteří mají na sebe vzít nové povinnosti, představu o základních finančních konceptech. Jak ukazují studie z různých zemí, mnoho lidí má o svých znalostech o všem od inflace po diverzifikaci rizik a složité úrokování přehnané mínění. Na druhou stranu prý není radno přikládat finančnímu vzdělávání příliš velký význam. 2 diagr. Rubrika: Finance and economics

OECD

Improving financial literacy: analysis of issues and policies**Zvyšování finanční gramotnosti: analýza jednotlivých otázek a postupů**

Financial market trends, November 2005, no. 89 (2005/2), p. 109-123

Příspěvek čerpá z publikace OECD na téma finanční gramotnosti, která je první větší studií o finančním vzdělávání na mezinárodní úrovni, popisuje různé typy programů finančního vzdělávání v zemích OECD a hodnotí jejich efektivnost. V článku se zdůrazňuje rostoucí význam finančního vzdělávání a jeho přínosy pro spotřebitele a ekonomiku. Příl. - Angl. a fr. res.

André Kühnlenz

Mautausweichler müssen bald zahlen**Objížděním dálnic se už kamióny placení mýta nevyhnou**

Handelsblatt, 4.1.2006, Nr. 3, S. 17

Dokončení technické stránky mýtného v Německu k 1.1.2006; možnosti obcí zabránit průjezdu kamióňů, které se vyhýbají zpoplatněným úsekům (dálnicím). Toll Collect, Obu (On Board Unit) 2. Rubrika: Unternehmen und Märkte

Martin Petříček ; [přispěl] Walter Bartoš

Studente, zaplať : financování vysokých škol

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 1, s. 12-15

O problémech, které trápí vysokoškolský sektor v ČR. Současný model financování vysokého školství, pokusy o jeho reformu, příklad z britských ostrovů. 2 grafy. - Součástí mat. je rozhovor se stínovým ministrem školství W. Bartošem s názvem Školné, ale i půjčky. Rubrika: Sonda

Články věnované ČR:

- Kinderlose Frauen gehen in Tschechien später in den Ruhestand, Handelsblatt, 1.2.2006, S. 4.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Grossly distorted picture: measuring economies

Hrubě zkrácený obraz: jak změřit ekonomiky

The Economist, 11.2.2006, no. 8464, p. 70

Je nanejvýš načase, aby ekonomové sledovali nejen HDP

Kolem podvodů s účetnictvím amerických podniků bylo hodně povyku, ale možná největší účetní opominutí všech dob zůstává skryto ve vlastních údajích vlád o národní ekonomice. Nejběžněji užívaným měřítkem úspěšnosti země je HDP na hlavu, ale jako ukazatel hospodářského blahobytu má hodně nedostatků. Nová studie ve zprávě OECD z r. 2006 Cesta k růstu (*Going for Growth*) zvažuje některé alternativy měření blahobytu.

Ekonomové tráví hodně času diskusemi, jak podpořit růst HDP. OECD sama nedávno upozornila na rostoucí rozdíl mezi americkým a evropským HDP na hlavu. Přitom však blahobyt země závisí na mnoha faktorech, které HDP ignoruje, jako volný čas, nerovnost příjmů a kvalita životního prostředí. HDP byl původně zaveden jako nástroj plánování, kterým se mělo řídit obrovské výrobní úsilí za druhé světové války. Rozhodně se neměl stát definitivním měřítkem ekonomického blahobytu. Mohl by nějaký jiný ukazatel změnit pořadí zemí nebo jejich relativní výkonnost v čase?

HDP není ani nejlepším měřítkem peněžních aspektů životní úrovně. Měří hodnotu zboží a služeb vyrobených a poskytnutých rezidenty země. Ale určitá část důchodu z pracovní činnosti např. v Británii je vyplácena nerezidentům, zatímco rezidenti dostávají důchod ze zahraničí. Připočtením čistého důchodu ze zahraničí k HDP dostaneme hrubý národní důchod (HND, známý rovněž jako hrubý národní produkt), který je pro prosperitu země relevantnější.

Pořadí většiny zemí podle HND na hlavu je podobné jako podle HDP. Jedinou výjimkou je Irsko: jeho HDP na hlavu je jeden z nejvyšších v rámci OECD, ale vzhledem k velkému čistému odlivu příjmů z investic je jeho HND na hlavu pouze na úrovni průměru OECD. Jeho průměrná míra růstu HND za poslední desetiletí byla také zhruba o jeden procentní bod nižší než na bázi HDP.

Dalším nedostatkem je, že HDP nepřihlíží k poklesu hodnoty objemu kapitálu. Při odečtení tohoto poklesu od HND dostaneme čistý národní důchod (ČND), který je pro národní účty pravděpodobně nejlepším kritériem blahobytu. Tato čísla se však hůře získávají a pak je srovnání napříč zeměmi a v čase obtížnější.

Nicméně i ČND je nedokonalým měřítkem lidského blahobytu, protože nezahrnuje hodnotu tak důležitých věcí jako je volný čas, nerovnost a životní prostředí. HDP by se v ideálním případě měl změnit tak, aby přihlížel ke znečištění ovzduší a vyčerpávání neobnovitelných zdrojů, ale zatím nedisponujeme žádnými standardními účty, které by to měly.

Na druhé straně se OECD statečně pokusila o očištění HDP o distribuci příjmů. Pro většinu pozorovatelů by země, kde si několik rodin užívá velkého bohatství a většina žije v nejhorší bídě, měla nižší úroveň blahobytu než země se stejným HDP, ale menší chudobou. Jeden dolar příjmu má v rukou chudých ve skutečnosti větší hodnotu – i když o kolik větší, závisí na postojích k nerovnosti. Z výpočtů OECD vyplývá, že jestliže mají lidé silnou nechuť k nerovnosti, mělo by to silně zredukovat rozdíl mezi USA a většinou ostatních bohatých zemí, ve kterých je dělba příjmů více rovnostářská. Podle tohoto měřítka je očištěný důchod na hlavu vyšší ve Francii než v Americe.

Nerovnost v poslední době rostla ve většině zemí. Předpokládáme-li opět silnou averzi vůči nerovnosti, průměrný očištěný důchod na hlavu rostl v zemích OECD v letech 1985-2002 o pouhých 0,6 % oproti 1,4 % u HDP na hlavu. Ale takové odhady hodně závisí na hodnotovém soudu. Kdyby naopak lidem málo záleželo na nerovnosti, pak by změna byla mnohem menší.

Delší dovolené a kratší pracovní doba zvyšují blahobyt jednotlivce, ale konvenční národní účty tyto výhody zcela přehlížejí. Amerika je jednou z nejbohatších zemí, ale pracuje se v ní delší dobu než kdekoli jinde. V důsledku i přepočtení HDP podle volného času rovněž zmenšuje rozdíl mezi USA a Evropou. OECD používá k ocenění volného času tři rozdílné metody. Při použití nejvyššího ocenění (na základě průměrného HDP na odpracovanou hodinu) je německý HDP na hlavu přepočtený podle volného času jen o 6 % nižší než americký, kdežto při běžném měření je nižší o 26 %. Ve většině evropských zemí rostl HDP zahrnující volný čas v posledních desetiletích rychleji než při standardním měření, protože se snížil počet odpracovaných hodin.

Evropané, neodpočívejte

HDP nepochybně není nejlepším ukazatelem blahobytu, ale OECD dochází k závěru, že pro většinu účelů je tím nejlepším, co je k dispozici na časové bázi. Nicméně k poskytnutí úplnějšího obrazu musí být HDP doplněn o další kritéria. OECD považuje za uklidňující skutečnost, že při většině alternativních způsobů měření je mezinárodní pořadí v HDP na hlavu podobné. Je pravda, že ani přepočtení přihlížející pouze k volnému času nebo pouze k nerovnosti nepřipravil USA o hospodářskou nadřazenost. Kdyby se však přihlédlo k oběma faktorům, pak by za určitých předpokladů mohl rozdíl mezi Spojenými státy a některými evropskými zeměmi zmizet.

To neznamená, že si Evropa může dovolit upustit od ekonomických reforem. Volný čas je cenný, ale budoucí peníze nezaplatí. Nicméně, OECD by se mělo blahopřát k tomu, že byla první tradiční organizací, která se odvážila zpochybnit obvyklé údaje o HDP. Jejím úkolem nyní bude přimět vlády, aby začaly produkovat relevantnější statistiky.

Zpracovala Mgr. M. Tichá

Michael Heise

Heterogenitäten im Euroraum erschweren die Geldpolitik der EZB

Rozdíly v eurozóně ztěžují peněžní politiku Evropské centrální banky

Auszüge aus Presseartikeln, 4. Januar 2006, Nr. 1, S. 5-6.

Je jednotná peněžní politika se stejnou úrokovou mírou vhodná pro skupinu tak rozdílných zemí, jakou je eurozóna? Tato otázka po dopadech peněžní politiky podle jednoho stříhu pro všechny neztratila na významu ani po zavedení eura. Ukazuje se totiž, že konvergence hospodářských ukazatelů a míry inflace mezi jednotlivými zeměmi není taková, jak se na počátku měnové unie očekávalo. Empirické nálezy dokládají, že míry inflace v období před vznikem měnové unie – do roku 1998 a 1999 - výrazně splývaly, ale poté se opět začaly rozcházet. Největší rozdíl v současné době je mezi Lucemburskem s 5 % a Finskem s 0,8 % inflace. Ve Španělsku stoupají ceny s 3,5 % výrazně rychleji než například ve Francii s 2 %. Také míry růstu HDP jsou v jednotlivých zemích zcela rozdílné. Na počátku měnové unie byly rozdíly dokonce ještě větší. Pozoruhodné na rozdílech míry růstu a inflace není jejich velikost – v porovnání s jednotlivými státy v USA nebo spolkovými zeměmi v Německu nejsou neobvykle vysoké – ale spíše jejich přetrvávání. Je nápadné, že státy, které na počátku měnové unie vykazovaly nadprůměrnou míru inflace, zůstaly na této úrovni, a naopak. Takovýto trvalý rozdíl ve vývoji může být příčinou mnoha problémů a je proto třeba hledat možná řešení heterogenního vývoje v Evropě.

První pokus o vysvětlení spočívá ve skutečnosti, že přechod dříve vysoce inflačních zemí do eurozóny vyvolal rozdíly v míře růstu a inflace, které nebyly jen krátkodobého rázu. V důsledku zavedení eura a poklesu úroků zažily některé země (Portugalsko, Španělsko, později Řecko) mohutný vzestup konjunktury, který zvýšil růst a inflaci v celé eurozóně. Zvýšená míra inflace vyvolala přízpůsobovací procesy. Při dané úrovni nominálních úroků centrální banky poklesly reálné úroky, investice a nákupy nemovitostí se více vyplácely, došlo k posílení hospodářského vzestupu. Jiný efekt působil nicméně v protisměru: nadprůměrná inflace vedla též k nadprůměrnému růstu mzdových nákladů, takže konkurenční schopnost postižených zemí klesala. Ve většině zemí s rychlým hospodářským

vzestupem („Aufhol-Länder“) se jeví stimulující efekt reálného úroku víc než vyrovnán brzdícím nákladovým efektem. Na každý pád nízká úroveň reálného úroku na mnoha místech výrazně podnítila domácí poptávku a tím opět pokračování nadprůměrného růstu cen.

Rozdíly ve vývoji stability mohou vzniknout také tím, že země dohánějící zpoždění v hospodářském vývoji vykazují vyšší inflaci ze strukturálních důvodů – v porovnání se zeměmi vyspělejšími. Prudce se rozvíjející země vykazují v průmyslu zpravidla vždy vysoký nárůst produktivity. Když se mzdová ujednání na makroekonomické úrovni orientují podle této vysoké produktivity, dojde k růstu nákladů a k vyšší inflaci také v oblasti místní výroby zboží. Tento teoretický výklad (tzv. Ballassův-Samuelsonův teorém) ale nemůže plně vysvětlit všechny pozorované rozdíly. Neposkytuje žádné zdůvodnění pro nadprůměrný nárůst cen v Irsku, které již dávno není v kategorii země dohánějící hospodářské zpoždění a ve výši HDP na hlavu už předešlo mnoho zemí, včetně Německa. Pro peněžní politiku z toho vyplývá na každý pád fakt, že svůj (implicitní) průměrný inflační cíl nestanoví příliš ambiciózně. Když totiž mnohé země ze strukturálních důvodů mají vyšší míru inflace, může se při velmi ambiciózním průměrném inflačním cíli přihodit, že jiné země se pohybují v blízkosti deflace, což přináší zjevná rizika. Tyto úvahy v jistém smyslu zohlednila Evropská centrální banka, když neusiluje o inflační cíl „příliš pod“ 2 %.

V rámci příprav Evropské měnové unie se často uváděly asymetrické šoky jakožto nebezpečí a možná příčina hospodářských rozdílů, které by mohly pro měnovou unii znamenat výraznou zatěžkávací zkoušku. V prvních sedmi letech fungování EMU nehrály takovéto jevy žádnou významnou roli. Šoky spojené s cenou ropy a změny směnných kurzů postihly všechny země podobným způsobem, i když kvantitativní dopady mohou být pro jednotlivé země různé. I když rozdílný demografický vývoj obyvatelstva či reformní opatření hospodářské politiky mohou být příčinou růstových a inflačních rozdílů, není to důvodem pro opuštění peněžní politiky, sledující jednotnou evropskou perspektivu. Peněžní politika nemůže být směřována na ovlivňování regionálního vývoje.

Pozoruhodný rozdíl mezi zeměmi eurozóny vznikl v oblasti vývoje peněžní zásoby a úvěrů. Tady je na špici Španělsko s vysokou mírou růstu peněžní zásoby a objemu úvěrů, zatímco Německo vykazuje jen mírný nárůst. Tyto rozdíly souvisejí se všemi faktory, které ovlivňují i úroveň cen a konjunktury: procesy dohánění, rozdílné počáteční impulsy při vstupu do EMU, rozdílná reformní politika a demografický vývoj obyvatelstva – ale svoji roli hraje ještě další skutečnost. Jde o to, že struktura finančního trhu v jednotlivých zemích je dosud velmi rozdílná a změny peněžní politiky nemohou mít stejné dopady. Dobrým příkladem je sektor nemovitostí. Struktura financování nemovitostí a význam tohoto sektoru jsou tak rozdílné, že expanzivní peněžní politika z posledních let působila zcela odlišně na vývoj úvěrů v této oblasti. Tak například v Německu s převážně dlouhodobými pevnými úroky při financování nemovitostí nehrál pokles úroků Evropské centrální banky tak důležitou roli jako třeba ve Španělsku, kde jde často o krátkodobé financování hypotečních úvěrů a kromě toho vzniká možnost, že při nárůstu cen nemovitostí dojde k rozšíření objemu úvěrů, aby mohly být financovány stavební aktivity nebo jiná spotřeba. Vzhledem k tomu, že existují rozdíly nejen v sektoru nemovitostí, ale i v mnoha dalších segmentech finančního trhu, je obtížné určit úhrnné dopady rozdílných reakcí na změny úroků. Je však zřejmé, že tento přenosový kanál v Německu - s relativně nízkým vlastnictvím nemovitostí, dlouhodobými a pevně zúročenými komponentami úvěrů a v rámci systémů domácích bank – bude relativně slabý. Ke zlepšení podmínek pro jednotnou peněžní politiku by tudíž výrazně přispěla větší homogenita finančních trhů. Odpovídající snahy o větší integraci, jaké se projevují například v oblasti retailu (bankovních obchodů pro občany) je proto třeba podporovat i z důvodů peněžní politiky.

Co je možné ještě učinit, aby byla zajištěna větší konvergence v oblasti eurozóny? Při absenci národní peněžní politiky musejí jiné oblasti hospodářské politiky hrát výraznější roli. V tomto směru lze využít poznatků, které nabízí teorie optimálního měnového prostoru. Rozdílná vývojová tempa v různých regionech EMU lze mírnit tak, že budou flexibilní trhy práce a bude možný pohyb pracovních sil mezi regiony. To prozatím v eurozóně v dostatečné míře nefunguje. Teoreticky je sice stanoven volný pohyb pracovních sil, ale prakticky existují výrazné překážky, dané kulturními rozdíly, odlišnými

způsoby vzdělávání a rozdílným sociálním a důchodovým zabezpečením. Určitě nelze všechny rozdíly odstranit, ale některé kroky směřující k větší integraci trhů práce v rámci eurozóny jsou možné. Jde například o lepší možnosti převodu důchodových nároků nebo pokusy o liberalizaci trhu služeb. Též národní makroekonomická politika – mzdová a finanční politika – hraje v měnové unii důležitou roli. Země, které se z jakéhokoli důvodu nalézají v expanzivní fázi konjunkturálního vývoje a které jednotná úroveň úroků v určitém smyslu sama posiluje, musejí přijmout protipatření (úspory v oblasti finanční politiky nebo další opatření snižující ceny, jako například deregulaci zbožových trhů). Kromě toho je třeba dbát na to, aby ve fázi expanze nedošlo v důsledku nárůstu mezd k přehřátí konjunktury, která náhle končí a vede ke ztrátě konkurenceschopnosti na světových trzích. V tomto směru muselo udělat zkušenost například Portugalsko.

Na závěr těchto úvah lze říci, že měnová unie má svoje pravidla hry. Všichni, kdo nesou zodpovědnost jak na národní, tak i na mezinárodní úrovni, musí usilovat o další rozvoj evropské integrace, a to jak s ohledem na trhy práce, tak i na trhy finanční a trhy služeb. Hospodářská politika na národní úrovni musí hledat cesty plynulého hospodářského vývoje. Nemůže překvapit, že v prvních letech měnové unie se ukázaly chyby, nemělo by to však být ani důvodem k znepokojení. Sotva se dalo očekávat, že mávnutím ruky si národní politika členských zemí zvykne na změněné podmínky a přizpůsobí se jim. Dosavadní vývoj v eurozóně nebyl v žádném případě tak špatný. Nyní je ovšem na čase, aby se pomocí vhodných stabilizačních koncepcí zabránilo zafixování existujících rozdílů.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Malte Fischer

Mehr Mut

Více odvahy

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 8, S. 32

V příštím týdnu se kancléřka A. Merkelová a ministr financí P. Steinbrück budou radit s vládou o rozpočtu roku 2006 a dojde i k nastavení výhybek pro finanční politiku. V rámci střednědobého finančního plánování se bude rozhodovat také o zvýšení DPH, na němž se už loni v listopadu unie CDU/CSU s SPD dohodla. Od roku 2007 má být zvýšena sazba DPH o tři procentní body – ze 16 na 19 procent. 2/3 příjmů z navýšení DPH jsou určeny na konsolidaci rozpočtů státu, zemí i obcí, třetina by měla posloužit k redukci vedlejších mzdových nákladů v důsledku snížení příspěvkové sazby na pojištění nezaměstnanosti o dva procentní body.

I když se vláda vůči argumentům proti plánovanému zvýšení DPH staví odmítavě a rovněž premiéři jednotlivých zemí usilují o dodatečné příjmy pro své rozpočty, měl by být úmysl zvýšit sazbu DPH ještě jednou zásadně uvážen, protože ani jediného ze tří cílů, jak je velká koalice nastavila - snížení nezaměstnanosti, stimulace konjunktury a konsolidace veřejných financí - nemůže být dosaženo zvýšením DPH.

Právě naopak. Podnikům vzniknou zvýšením DPH vyšší náklady, koneckonců je potřeba daň odvádět fiskálu. Není ale jisté, že se jim podaří prodejní ceny vlastních výrobků přiměřeně zvýšit a sazbu daně přesunout na zákazníky. V mnoha oblastech ekonomiky, např. v maloobchodě, je poptávka slabá a soutěž tvrdá. Tam by se podnikům ani nemuselo podařit zvýšenou DPH úplně přenést do cen. To vyvolá tlak na rozpětí zisku a způsobí pokles možnosti investovat.

Konjunktura v oblasti investic, která se konečně začíná uzdravovat, by napřesrok opět začala stagnovat.

V aktuální studii ekonoma U. Heilemanna věnované národohospodářským důsledkům závěrů koaliční smlouvy ve věci rozpočtové politiky bylo propočteno, že plánované zvýšení DPH by přibrzdilo růst investic do strojů a zařízení o 1,6 procenta. Podniky ve snaze vyrovnat tlak daně na rozpětí zisku, začnou šetřit na personálních výdajích a tak by dle studie mohlo v příštím roce zmizet 86 000 pracovních míst a dalších 104 000 v následujícím roce.

Pokud by se podnikům v některých odvětvích dařilo přenášet zvýšenou DPH na spotřebitele aspoň z části, mělo by to negativní důsledky pro celou ekonomiku. Spolkový statistický úřad spočítal, že

každé navýšení o jeden procentní bod DPH zvyšuje cenový index pro životní úroveň o 0,45 procentního bodu. Tříprocentní zvýšení DPH by tedy znamenalo růst míry zdražení o 1,4 bodu. Tím pádem by míra inflace, která aktuálně vykazuje 2,1 procenta, prolomila počátkem příštího roku tříprocentní hranici.

Cenový šok by tlumil spotřebitele v konzumu a důsledkem by byl propad soukromé spotřeby o 1,5 procentního bodu v příštím roce. Tím by se značně oddálilo oživení soukromé spotřeby nutné pro trvalý růst vnitřní poptávky.

Není vyloučeno, že by důsledky byly ještě horší. Je možné, že ECB by z důvodu růstu cen zvýšila úroky. Empirická šetření ukazují, že když se v europrostoru zvýší krátkodobé úroky o jeden procentní bod, sníží se růst německého HDP o 0,3 procentního bodu.

Výsledek: vzhledem k tomu, že je konjunktura oslabená, nebude mít zvýšení DPH očekávaný konsolidační přínos. Dodatečné příjmy nedosáhnou předpokládaných 24 miliard eur ročně, ale o 15 procent méně.

Místo utahování daňového šroubu by měla „Merkel und Co.“ raději přemýšlet o stálé konsolidaci veřejných rozpočtů. To nelze provést bez drastického krácení výdajů - k tomu však je zapotřebí větší odvahy než ke zvýšení daní.

(Autor je odborníkem na konjunkturu.)

Karl Doemens, Maximilian Steinbeis, Klaus Stratmann

Wirtschaft fürchtet Mindestlohn

Jedes Niedriglohn-Modell hat seine Tücken

Ekonomika se obává minimální mzdy

Každý model nízké mzdy má své záludnosti

Handelsblatt, 10.1.2006, Nr. 7, S. 1, 4

Zaměstnavatelé i ekonomové v Německu se bouří proti úvahám zavést minimální mzdu. Prezident DIHK (Německá obchodní a průmyslová komora) uvedl, že zákonná minimální mzda by podnikům přinesla novou byrokracii a náklady a „nezaměstnaným bez kvalifikace takřka nepřekonatelné překážky“.

Prezident HWWA (Hamburský archiv světového hospodářství) se domnívá, že minimální mzda by pro Německo znamenala ekonomickou katastrofu, protože působí nesprávným směrem a zvyšuje tak nezaměstnanost. Také mnichovský Ifo-Institut varuje před minimální mzdou, protože „když politika určuje mzdy, ty potom dosahují příliš vysoké úrovně“. Zaznívá také názor, že není potřeba se stanovením minimální mzdy zabývat, protože v Německu je minimální standard zabezpečen podporou v nezaměstnanosti II, která vlastně představuje faktickou minimální mzdu. V případě kombinovaných mezd (Kombilohn) favorizovaných ze strany CDU figuruje takový státní mzdový příspěvek, aby i nízké pracovní mzdy postačovaly k životu.

Spolková kancléřka A. Merkelová prohlásila, že každá vážná debata o kombinované mzdě musí zodpovědět otázku, zda je minimální mzda v Německu potřebná – nebyla by totiž přijatelná, pokud by se tarifní mzdy snižovaly až natolik, aby dosáhly na státní příplatky.

Téma, zda a jak stát může vytvářet pracovní místa v oblasti nízkých příjmů, je na pořadu dne končící klauzury kabinetu, kde se vláda dohodla na rysech balíku na podporu růstu ve výši 25 miliard eur. Došlo i k vyjasnění v podpoře rodin, kam se do roku 2007 má „investovat“ 460 mil. eur. Navíc má od roku 2007 rodičovský příspěvek nahrazovat mzdu a v zásadě dosahovat 67 procent posledního čistého výdělku. (Balík na podporu růstu v Německu přináší podporu řemeslných prací v domácnostech a lepší možnosti odpisů pro podniky).

Je patrné, že rozdílné vnímání problému minimální mzdy v jednotlivých politických stranách komplikuje dohodu, minimální mzdy však vzhledem ke značně se rozšiřujícímu nízkopříjmovému sektoru vyžadují zástupci odborů - v souvislosti s tím bude nutné rozšířit i zákon o vysílání, aby bylo možné prohlásit minimální mzdy ve všech odvětvích za všeobecně závazné.

Příplatky ke mzdám a minimální mzdy existují v mnoha státech Evropy

A. Merkelová si je vědoma provázanosti kombinované a minimální mzdy, vždyť zahraniční zkušenosti ukazují, že experimenty s nimi často účinkují jinak než si politici představují.

Ve Velké Británii razí heslo "Make work pay": working tax credits (daňové dobropisy) mají vylákat nezaměstnané z pasivity způsobované nabídkou velmi nízkou placené práce. Poskytovaný příplatek se snižuje s růstem příjmu, nárok na dobropis končí při dosažení týdenního výdělku cca 430 eur (pro samoživitele se dvěma dětmi); minimální mzda má stanovenou hranici 7,35 eur/hod., což má zabránit snižování mezd na náklady fiskálu. Kritikům se nelíbí vysoké administrativní náklady systému: administrativa spojená se žádostmi se týká milionů průměrných občanů, podvody se odhadují na 4,4 mld. eur ročně.

Ve Francii se kombinované mzdě říká pracovní prémie - „prime pour l'emploi“ - PPE. Domácnosti, jejichž roční příjem nepřekročí 12 300 eur, dostávají příplatek v průměrné výši 280 eur ročně. Vzhledem k nízké dosahované hodnotě není tento příplatek příliš vhodný ke stimulaci přijmout práci. Premiér Villepin chce proto letos zvýšit průměrnou podporu na 370 eur, v roce 2007 na 420 eur. Aby bylo možné PPE považovat za opravdový příjem, musel by být vyplácen měsíčně. V současné době dostává ve Francii tento příplatek 8,5 mil. domácností, což bude vládu jen letos stát 3,5 mld. eur. PPE nevyvíjí tlak na mzdy, protože ve Francii existuje minimální mzda, kterou vláda každoročně upravuje. V Polsku předepisuje minimální mzdu ústava, což je pozůstatek komunistických časů. Jako ve většině zemí SVE je MM velmi nízká a není součástí komplexní strategie trhu práce. Na přelomu roku byla MM zvýšena o 6 % na 230 eur, i když HDP vzrostl pouze o 3 %. Odbory požadují zvýšení s argumentem, že MM stále ještě výrazně pokulhává za průměrnou mzdou. Zdejší zaměstnavatelé naopak obhajují snížení MM, protože předpis brání vytváření nových pracovních míst ve strukturálně slabých regionech.

V Německu diskutuje velká koalice o zrušení „mini-jobs“ ve prospěch kombinované mzdy. U těchto zaměstnání dosahuje maximální příjem 400 eur a odvody 25 procent. MM zde neexistuje; ministr hospodářství může tarifní mzdy prohlásit za všeobecně závazné - stejně jako tomu je např. ve stavebnictví.

V koaliční smlouvě se CDU/CSU a SPD dohodly zkoumat (takový) model kombinované mzdy, aby se nezaměstnaným vyplatilo vykonávat jednoduchou práci, za niž by dostávali plat složený z vyvážené kombinace pracovní mzdy a sociálního příspěvku. Přispělo by to k obsazování jednoduchých prací, a znamenalo i možnost vytváření dalších pracovních míst v oblasti nekvalifikovaných prací.

Minimální mzda

Je požadavkem odborů, které si od ní slibují vyšší příjmy u příjemců s velmi nízkými platy. MM by navíc měla bránit konkurenci ze zemí s nízkými mzdami. Ekonomové kritizují, že MM nemá žádný vliv, když je stanovena příliš nízkou nebo zvyšuje nezaměstnanost, pokud je vyšší než tržní cena práce.

Kombinovaná mzda

Příplatky ke mzdě by měly u nezaměstnaných stimulovat ochotu přijmout práci, za niž by jinak pobírali výdělek jen ve výši existenčního minima.

Garance minimální měsíční mzdy (v eurech) ve vybraných státech EU a USA (odkaz na zdroj: Eurostat stav roku 2005)

Rumunsko	86
Litva	159
Slovensko	169
Estonsko	172
Polsko	207
Maďarsko	229
ČR	239
Portugalsko	437
Slovinsko	491

Španělsko	599
USA	734
Francie	1.218
V. Británie	1.244
Nizozemsko	1.265
Irsko	1.293

Zpracovala M. Beránková